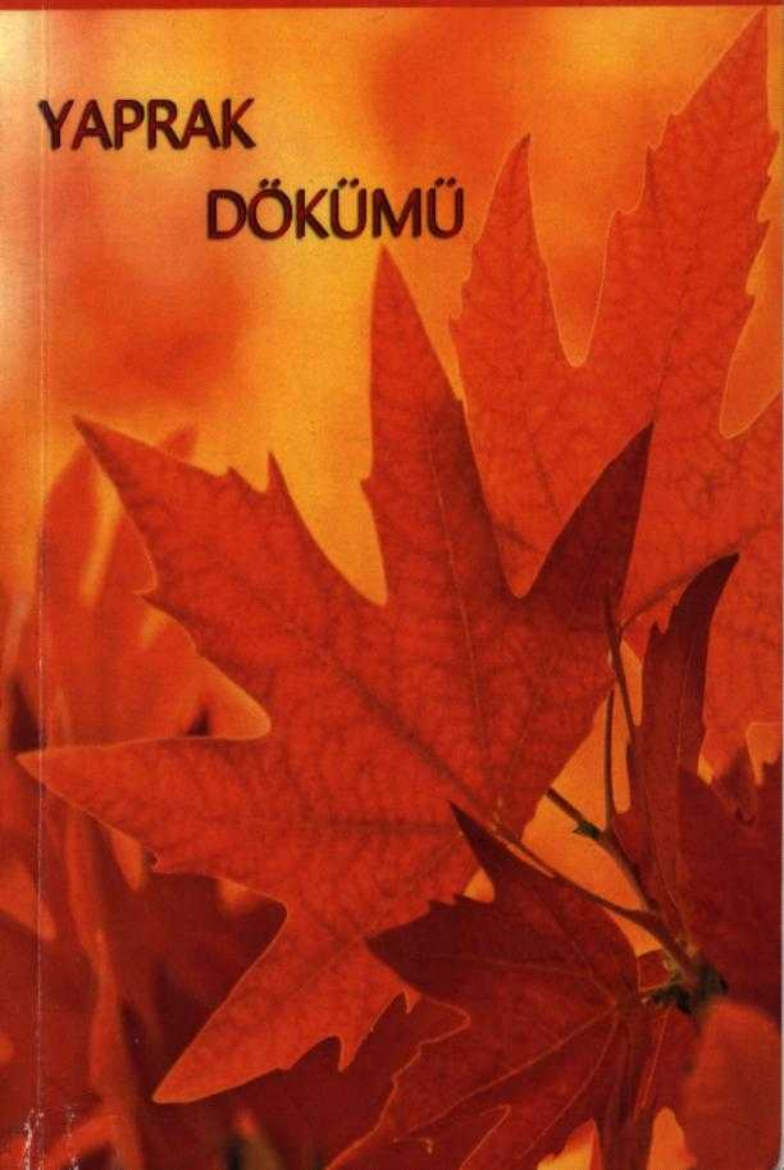

VLAD-DEMİR KARAGANÇU

YAPRAK

DÖKÜMÜ

**VLAD-DEMİR
KARAGANÇU**

*Gagauziya M.V. Maruineviç
adına bilim araştırma
merkezin bibliotekasına
deyir.*

*Avtordan V. Karaganca -
9.10.2015*

YAPRAK DÖKÜMÜ

Şiir kitabı

GAGAUZ MİLLİ ARHİVİ

№ 49

**«CENTRUL DE CERCETĂRI
ȘTIINȚIFICE AL GAGAUZIEI»**

**НИЦ ГАГАУЗИИ
ИМ. М.В. МАРУНЕВИЧ**

Editura "TEHNIKA-INFO"

Chișinău 2015

CZU 821.512.165(478)-1

K22

Redaktor

Ana Stoletnăya

Kompyuter dizicisi

Maxim Vakulenko

Kabını hazırlayan

Dan Karagançu

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

KARAGANÇU, V.-D.

YAPRAK DÖKÜMÜ: şiir kiydı/

VLAD-DEMİR KARAGANÇU. – Ch. : "Tehnica-Info", 2015.

-234p. (Tipogr. "PIM", Iași)

300ex.

ISBN 978-9975-63-374-1

821.512.165(478)-1

K22

ZAMANIN SESLERİ

Durmadaan geçer annar,
li yıllar, betvalılar;
Geler, gider asirlär
Diişilerlär kolboylar.
Ama kalêr anmaklar
Kitaplarda, anıtlarda;
Unudulmêêr olaylar
Evelki vakıtlarda.
Hep ölä şılêêr Güneş,
Nicä binnän yıl geeri;
Yanêr, süüner yıldızlar,
Gök kaplêêr gözäl Eri.
Hep o derelär akêr
Okeannara, denizlerä;
Uragan zarar yapêr,
Er tepreer kimi kerä.
Lava gömer dolayı,
Dirildiynän vulkannar,
Kurêr eni bayırı
Eveldän büünä kadar.
Okeannardan dalgalar
Kasabayı buuldurêr.
Bu türlü seremcelär

Buncak insan zän eder.
Kataklizma tabiattan
İnsannan baalı olmêêr,
Cenkleri sä her zaman
Sade insannar başlêêr.

*

Bir ortakı asirdä,
Hristosun duumasından,
Çok can almış dünneedä
Mongol başı Çingiz Han.
Ensemiş kitayları,
Türkleri hem persleri –
Çok anılmış halkları
Hem şanni devletleri.
Sora dökmüş pek çok kan,
Ondördüncü asirdä,
Taa bir zulum, Tamerlan,
Askerinnän birerdä.
Acımamış kimseyi,
Kül yapan kasabayı:
Ne evladı, anayı,
Ne ihtarı, hastayı.
En çok insan kaybeldi
Bitki geçän asirdä,

Üz milion yok oldu
Dünnä, Tivil Cenklerdä.
Eni model silählar
Kullanıldı ozaman,
Aeroplannar hem tanklar
Öldürdülär çok insan.
Şindi atom bombası
Toplandı devletlerdä.
Atom cengi başlarsa,
Bitki olacek Erdä,
Kaybelecek insannık
Diri tabiatlan bilä.
Ver, Allah, akıllılık
Devlet liderlerinä.
Sonsuz, başsız evrendä
Salt Erdä var yaşamak,
Cengi çeketmää burda
İstär sade bir ahmak.
Dunnäada binnärlän yıl
İ fenalı ensedi,
Biz olêrız çok mayıl
Ki bilim ilerledi.

*

Çok gözäl yaratmalar

Geldi bizä eveldän:
Gorañiy'dän dramalar,
Tar Edip Sofokl'dan;
En eski poemalar,
„Ilyada“, „Odiseea“,
Etiştilär Homer'dän –
Şanni yaradıcıdan.
Genial Aviţenna,
Kim duumuş Buharada
(Halis adı İbn Sina),
Çok saygılı halklarda.
Filosof hem ilaççı,
Matematik hem fizik,
Büük şair hem prozacı –
Fikirli adam hem dik.
Çok bilim kitapları
Yazmış o ömüründä,
Büük aariflerin biri
Sayılêr o dünneedä
En anılmış yazıcı –
Dramaturg, şanni şair,
Käämil sonet kurucu –
Ölä Uilyäm Şekspir.
Romeo hem Julieta,
Otello, Gamlet, Kral Lir,
Antoniy hem Kleopatra

Da çok türlü başka şiir
Kaldı halklara ondan
Herbir dildä dünneedä.
Onun soyu Angliyadan,
Biliner sä hererdä.
Sora Göte hem Volter,
Gügo, Puşkin, Eminesku,
Bayron, Düma hem Şiller,
Balzak, Tolstoy, Dostoevskiy –
Büük, şanni yazıcılar,
Prozacılar, şairlär
Kulturayı düzdülär,
Büük mirazık¹ kurdular.
Leonardo da Vinçi
Çok tablo braktı bizä,
Olarak büük resimci:
„İi haber”², „Mona Liza”
„Avşam ekmää saklıda”³
Hem „Hristosun vatzilii”⁴ –
Asılı muzeylerdä,
Sevindirer insannıı.

¹Mirazlık – moştenire/наследство.

²İi haber – Buna vestire/Благовещение.

³Avşam ekmää saklıda – Cina cea de taină/Тайная вечеря.

⁴Hristozun vatzilii – Botezul lui Hristos/ Крещение Христа.

Pek gözäl Rafael'in
Madonna tabloları,
Covanni Bernini'nin
Kıvrak skulpturaları.
A Nikolay Kopernik,
Bir anılmış üürenmiş,
Oldu bu dünneedä ilk,
Kim gösterdi ki Güneş,
Kendi sistemasında,
Cisim⁵, duran çentrada,
Er döner dolayında,
Çevrä yapêr bir yılda.
Klisecilär ozaman
Ptolomey'i beenärmış,
Eri çentrada sayan,
Gün onu dolaylarmış.
Bu teoriya yakışmış
Yazılara Bibliyada:
İlkin Allah Eri kurmuş,
Sora Güneşi göktä.

*

Çok kötü zarar yapmış
Tivilizaçiyaya,

⁵Cisim – совр/тело.

Üzlän bin kişi yakmış
Ateştä İnkiziția:
İtaliyada, İspaniyada,
Angliyada, Germaniyada –
Hererdä Evropada,
Daji Rus imperiyada.
Kurban olmuş adamnar,
Ergennär hem evlilär,
Ama taa çok karılar,
Daji küçük uşaklar.
Ölä bir bilgiç adam,
Cordano Bruno adı,
Kazıkta yanıp olan,
Ondan kara kül kaldı.
Filosof hem astronom –
Kopernik'in tarafçı,
Yanmış sansın diri mum,
Çekmiş zeet hem büyük acı.
Taa ileri yakıldı
Kazıkta bir temiz kız,
Kimin Janna D'Ark adı –
Şindi sayılan ayoz.
On edi yaşındaykan
Askerä ihlam vermiş,

Düüşlerä karışarkan,
Franñiyayı kurtarmış.
Karol edinci kralı
Janna trona getirmiş.
Çok kötü soydaşları
Duşmana onu satmış.
İnkiziñiya sudu
Kızı eretik saymış.
Pek çok zeetlemiş onu,
Sora kazıkta yakmış.
Çok kişi, kim yakıldı,
Hep anılêr dünneedä.
Onnar, ani sud kesti,
Diveç yansın cendemdä.

*

Durmadaan geçti yıllar,
Duudu eni kolboylar.
O betvalı vakıtlar
Artık geeri kaldılar.
Köstek koydu papalık
Bilimä o devirdä –
Ensenilmäz insannık
Bilgiçlärlän birerdä.
Ozaman İsaak Nüton

Mekanikayı kurmuş;
Eyler, Lagranj, Gamilton
Büünkü uura getirmiş.
Mendeleev, Lavuazye
Himiyada anılmış;
Darvin'in derin izi
Biologiyada kalmış.
Bilgi çok ilerledi
Bitki geçmiş asirdä,
Çok enilik açıldı
Bilim revolütiyada.
Maksvel, Lorent, Plank hem Bor –
Anılmış üürenmişlär,
Fundamental buluşlar
Fizikada yapmışlar.
Genial Albert Eynşteyn
Eni bilimi kurmuş –
Relativist teoriyanın
Şanı avtoru olmuş.
Kosmosa uçêr insan –
İuriy Gagarin ilkti,
A birkaç amerikan
Çok uzak Aya gitti.
Halkarası gemidä

Amerikannar, ruslar
Bulunêrlar birerdä,
Kardaş gibi yaşêêrlar.
Ama diil ölä Erdä,
Genä bulanêr işlär,
Nicä geçmiş asirdä –
Kasavetli insannar.
Artık geçmiş olaylar
Tekrarlanêr toprakta;
Genä kızgın kafalar
Peydalanêr halklarda.
Adolf Hitler ozaman
Prorok sanmış kendini,
Naızma teoriyaylän
Önderlemiş devledi.
German soydan halkını
Saymış ayırı Erdä,
Kul yapmaa başkasını
Varmış onun neetindä.
Yok etmiş pek çok çıfit,
Başlamış dünnä cengi.
Birlik olup çok devlet
Ensemış pezevengi.
Elli milion insan

Kurban olmuş o cenktä,
İrmi edi milion –
Sade Sovet Birliindä.
Germaniyanın devledi
Bütünnä yıkık olmuş,
A kuduzça fiureri
Günnerinä son koymuş.
Bölä geçmiş olaylar
Olsun gözünü açmak,
Ki genä bir öncü var,
Halkı sayan „ayırı halk”!
Başka işlär büün läüzim
İnsannı raatsız yapsın,
Tarafindan kosmosun
Büük cesim olur düşsün.
Ölä efekt olacek,
Sansın atom bombalar
Bir anda patlayacek,
Pek büük olur zararlar.
Ozaman aydın dünnä
Bir anda diişilecek,
Toz hem kül bütün Topraa
Güneştän saklayacek.
Bütün Er tepreyecek,

Uyanacek vulkannar,
Çok diri yok olacek,
İlk sırada, insannar.
Devletlär annaşmaklan
Ko ona hazırlansın,
Zararı akıllıklan
Küçültmää ko çalışsın.

*

Dünnäada binnärlän yıl
İi ensedi fenalıı.
Gözäl Erdä salt akıl
Ko korusun islälıı!

GAGAUZ ANA DİLİM

Hanidenki zamannardan
Geldi bizä dilimiz,
Temelinnän türk soylardan –
Lafetmiş herbir oguz.

Lafedilmiş Balkannarda,
Üzlärlän yıl sıradan,
Osmanlıkta, bulgarlarda
Hem gidärkän oradan.

Lafedildi Bucakta da,
İki üz yıldan zeedä,
Taa çok küüdä aullarda,
Kırlarda çifçiliktä.

Sayılmadı Rusiyada,
Romında, Sovetlerdä;
Lafedildi o zamanda
Horularda, düünnerdä.

Şindi olmêêr yasak ona,
Ofițial etişti;
Kullanılmêêr genä ama,
Rus dilinnän diişildi.

Of, gagauz ana dilim,
Mutsuzluk seni izleer.
Ko duusun sana da o Gün,
Ani Bucaa şıladêr!

ANA DİLSİZ HALK...

Ana dilsiz halk diil haliz halk artık –
Türlü soysuz kişilər birerdä;
Bu kaderi gagauzların – yazık,
Şindiki kasavetli asirdä!

Gururlu dedelär geçmiş zamanda
Soyunu, dilini korumuşlar,
Kılıçlan, süngüylän, yaylän düüşlerdä
Kötü duşmannarı ensämişlär.

Ayıp olur büünkü gagauzlara,
Ki kulanmêêrlar ana dilini;
Büük betva gelecek sora onnara,
Ki kaybetmişlär ölä soyunu.

Akıllı yap, Allahım, soydaşları,
Ki pek seslämesinnär aalemi,
Çünkü dilini unudan halkları

Kayıplanmak bekler kendisini!

GAGAUZ MİLLİ ARHIVI

№ 49

«CENTRUL DE CERCETĂRI
ȘTIINȚIFICE AL GAGAUZIEI»

НИЦ ГАГАУЗИИ
ИМ. М.В. МАРУНЕВИЧ

GAGAUZKALAR

Çok gözäl, yalpak karı var
Gagauz küülerindä,
Çalışkan hem kırnak onnar –
Ocaa koruyan evdä.

Herbir işi becererlär,
Pak tutêlar evini,
Gercik kilimnär kırêrlar,
Kullanarkan düzeni.

Käämil onnar sevişärkän,
Alifli duyguları.
Tatlı aazı öpüşärkän,
Bal gibi dudakları.

Adlêêrım şiiiri onnara:
Gençlerä, yaşlılara,
Analara, yalnızlara–
Hepsinä karılara.

GAGAUZ KÜÜLERİ

Yalnızları evindä
Tutmêêr uyku gecedä;
Süüner şılaklar küüdä,
Köpek salêr sincirdä.

Gençlär döner sokakta
Kızlardan oturuşta.
Bir tren uuldêêr uzakta,
Eski demir yolunda.

Bir akan yıldız göktä,
Şıladêr karannıkta.
Gecä kuşu bir aaçta
Çirkin baarêr yakında.

İhtär sayêr yaşını,
Beenmeer kuşun sesini,
Sanêr onu bir nişan –
Ölümü yaklaştıran.

Yalnız ihtärlar küüdä
Taa çok olêr Bucakta,
Gençlär daaler dünnäädä,
İş aarêêr aşırıda.

Nerdä o ii vakıtlar,
Evlerindä insannar,
Çalışkan gagauzlar,
Bucakta zengin küülär?

İİ GECELÄR...

İi gecelär, duuma küüyüm,
Nerdä uşaklıım geçti,
Nerdä izim kaldı benim,
Ama ii soyum bitti.

İi gecelär, küüdaşlarım,
Kiminnän dostluk ettim,
Şkolada kolegalarım,
Nerdä bän dä çalıştım.

İi gecelär, ayın oraa,
Duuma küüyün gökündä,
Hem ana evimin ocaa
Yarlı yamaç altında.

İi gecelär, dut aaçları,
Aulun dolayında,
Eski baayın çotukları
Duuma küüyün başında.

İi gecelär, sık salkımnar,
Derin yarın boyunda,
Küüdä serennän pınarlar
Evlerin arasında.

İi gecelär, yolcu kuşlar
Başçalarda küüyümdä,
Sürüsünnän yaban kaazlar,
Göl üstündä geCEDä...

YAŞASIN ANALAR!

Haliz karı evlendiynän
İsteer ana olmaa tezdä,
Sevgisindän kocasinnan
Büütmää evlad aylesindä.

Gözäl görüner analar,
Açan evladçık kucaanda,
Ölä, sansın, madonalar
Rafaêl'dä tablolarıda.

Dokuz ay onu taşıyêr
Alifli canın altında,
Sora acıylan duudurêr—
Kısmetli olsun dünnäada!

Taa gözäl olêr analar,
Açan evladçıı emzirer
Da elcäzlän emzeklilär
Emän güüsünü suvazlêêr.

Ko çok yaşasın analar,
Ani insanıı zeedeleer!
Betvalı olsun kişilär,
Kim ana, evlad öldürer!

BÄN HEM SÄN

Bän severim, sän seversin,
Ki ölä tatlı yaşamak;
Bän küserim, sän küsersin,
açan olêr azarlamak.

Bän güderim, sän güdersin
hatır ana-bobalara;
Bän dileerim, sän dileersin
Kismetli sevgi gençlerä.

Bän kayılım, sän kayılsın
yardım etmää fukaraya;
Bän kefsizim, sän kefsizsin,
açan saygı yok anaya.

Bän isteerim, sän isteersin
salt ilik yapmaa dünneedä;
Bän kızêrim, sän kızêrsın,
açan evlad düüler evdä.

Bän hazırım, sän hazırsın
arka olmaa zayıflara;
Bän verärim, sän verärsin
aazından bukaa onnara.

İkram etmää var neetimiz
ekmeklän aaç insannarı;
Azetmeeriz biz ikimiz
sıkı, tamah kişileri...

YAAMURLU GÜZ

Gecä-gündüz yaayêr yaamur,
Sanêrim sansın gök aalêêr;
Küüdä yolda oldu çamur,
Yaş yapraklar aaçtan akêr.

Yalnız seslerim yaamuru,
Pençeredä damnaları;
Uyandırêrlar kahır,ı,
Geçmiş acı vakıtları.

Sanêrim, ki bän yatêrim
Yaş taftalardan patımda,
Göl evindä bulunêrim,
Deliklârlän döşemedä.

Yatak örtüsü üstümdä
Hem kalın döşek altımda,
Yııtmêêr beni gecedä,
Yaamurlu güz zamanında.

Büün açıldı artık hava,
Göktä yolcu kuşlar uçêr;
Uçup, geçer sıra-sıra,
İnsan hasretlän siireder.

Bakêrım bän dä onnara,
Nicä sürüylän giderlär,
Canım sıkılêr üzerä,
Ki beni yalnız brakêrlar.

GÖL BOYUNDA

Duraklandım da sesledim
Lüzgerin esmesini,
İi kefirmnän göldä saydım
Kuu kuşu sürüsünü.

Akardı küflü yapraklar
Aaçların dallarından,
Göl boyunda kamışlar
Fışıldardı lüzgerdän.

Güneş kauşmaa inärdi
Orizontun ardında,
Eski evcäz görünärdi
Bayırcıkta yakında.

Gidärdim bir patikada
O yapıya önümdä,
Nerdä beklärdi kapuda
Bir ii dostum evceezdä.

Tazä balık çorbasınnan
İkram etti o beni,
Lafa durdum çok onnunan,
Serinnettim kalbimi....

KASAVETLİ GÜZ

İri kannı yaşlar gibi
Yapraklar akêr aaçlardan,
Güz kahıra sokêr beni,
Canım sızlêêr darsıklıktan.

Gün batısı kannı olêr,
Kannı görüner yıldızlar,
Kırmızı ay gökâ piner,
Kırmızı baada yapraklar.

Yapılarda içêrlerdä
Kırmızı yanêr şılaklar,
Yoktur usluluk dünneedä
Erdä gider kannı cenklär.

Betvalı olsun öncülär,
Ani ortalı kızdırêr;
Kanında buulsun zulumnar,
Kim kannı cenklêri başlêêr.

GÜZ BİTKİSİ

Şindi güz dışarda, güz ömürümdä,
Güneşi saklêêr komur bulutlar;
Yaamur yaayêr yapraklarlan birerdä,
Havada daalêr tatlı umutlar.

Eşil, kırmızı hem sarı dolaylar
Soldular, yandılar suuktan, kraadan,
Poyraz lüzgerinnän geler dumannar,
Yolcu kuşlar gitti soluk daadan.

Sürüylän uçêrlar yukarda onnar,
Göktä baarêrlar hasretli seslän,
Kırda kaldı salt yırtıcı kuzgunnar –
Küülerdä insannar bozuk keflän...

ÇIVGIN

Çok kraa düştü baalara,
Güz kuudu çoktan kuşları,
Çıkmêêr çiftçi kırlara,
Çıvgın kaplêêr dolayları.

Giderim daa yolunda,
Kaarlan bilä yaamur yaayêêr,
Parmaklı eldivendä
Parmaklarım suuktan sızlêêr.

Lüzgär eser üzümä,
Yapraklan yolları döşer,
Hasret girer kalbimä,
Canımı raatsızlık zeeleer.

Erdä karannık çöker,
Şılak yanêr yazlık evdä;
Benim kefim iileşer
Umutlan olmaa içerdä.

POYRAZDAN KIŞ GELER

Poyrazdan suuk lüzgerlärlän
Kiş geler yortularinnan,
Koladaylan, eni yillan,
İnsan bekleer ii umutlan.

Saurêr artık Bucakta,
Bereketli olurdu yıl.
Gözäl kızlar oturuşta
Bütün gecä durmaa kayıl.

Çölmek çiçäännän kulaanda
Maanä çalêrlar birerdä,
Tantela örerlär orda
Çiiz peşkirin başlarında.

Yavkluları pençeredän
Kızlarını gözederlär,
Nişan vererlär dışardan,
Ki evä girmää isterlär.

Kapuyu açêr dul karı,
Onnarı içeri caarêr.
Hepsi yavklusuna karşı
Bir kanapeyâ oturêr.

Ödül baaşlêêrlar kızlara,
Çiçeklerini alêrlar,
Takêrlar onu kalpaana,
Basmalarını isteerlär.

Mutlu yavklular içerdä,
Aliflener duyguları;
Düünneri olacek tezdä,
Geçtiynän kış yortuları...

KIŞ KÜÜDÄ

Avaz gibi geçmiş yıldan
Kış döner memleketä,
Ateş sıcannan camaldan
Bekleer insan evindä.

Kaarlarlan eser poyrazdan
Suuk lüzgerlär herkerä,
Kederli salmak dışardan
Etişer içerlerä.

Kuzgunnar uçêr havada,
İmäk aarêêrlar erdä,
Kızaklan kayêr bayırda
Büük uşaklar küülerdä.

Masal sesleer anasından
Küçüklär içerlerdä,
Bir kotoy kamış örtüdän
Kuş avlêêr saçaklarda.

Gün saklı bulut altında,
Kaar saurêr aulda,
Däduylan mali odada
Yısınêrlar camalda.

Buz çiçeeni sırçalarda
Kış resimneer gecedä,
Uluyêr canavar kırdä,
Kışneer beygir koşuda...

KAARLI KIŞ

Kaar altında kır uyuyêr
Örtülü biyaz yorgannan,
Toprakta ekin kökleşer –
Yaz olacek bereketlän.

Küülerä uçêr gargalar
İmeelik bulmaa fışkıda,
Deliindän çıkêr tilkilär
Avlamaa kurban andızda.

Komşu küüdän gecä döner
Atlı cocuk yavklusundan.
Daada canavar uluyêr,
Hızlanêr beygir korkudan...

İLK YAZ GELDİ ÇİÇEKLÄRLÄN

İlkyaz geldi çiçeklärän:
Zümbüllärän, zambaklarlan,
Başçada açmış aaçlarlan,
Üülendän dönän kuşlarlan.

Kelebeklär kuannarlan
Çiçekleri dolaşêrlar.
Kelebeklär salt zararlan,
Kuannar iilik yapêrlar.

Toplêêr onnar nektarları,
Tozlaşêr⁶ çiçää aaçlarda;
Gagalêêr kuşlar kurtları –
Meyvalar büüsün başçada.

Göktän güneş sıcak yollêêr
Eşil ekinnerä kırdä,
Pıtpıdaklar yuva yapêr
Ekinnerin arasında.

Sızıntılar duruk akêr
Kurnalardan çeşmelerdä,
Kurnaya konup su içêr
Bir saçak kuşu üülendä.

⁶tozlaşmak – polenizare/опыление

Havada döner turnalar
Yuvalarına küülerdä,
Zevklän karşılêêr insannar,
Ki kısmet olsun evlerdä.

İLK YAZ BUCAKTA

Maavi gök, eşil toprak,
Başçalar çiçeklendi;
Uyandı kıştan Bucak,
Küülerä ilkyaz geldi.

Ergivannar, lalelär
Düzdülär aulları,
A sokakta uşaklar
Kaarşilêêrlar kuşları.

Uçurdak çıkarêrlar
Lüzgär üstündä gökä,
Kuulara nişan yollêêrlar
Konsunnar yakın gölä.

Sıırcıklar alatlêêrlar
Evcezlerinä küüdä,
Göktän kuular inerlär
Duraklanmaa göllerdä.

Kloçka piliç çıkarêr
Yuvasında kilerdä,
Koyun sürüsü otlêêr
Çimen otu çayırda.

Çiftçi kırdâ çalışêr,
Arpa eker tarlada,
Karı evi kireçleer,
Temiz olsun içerdä...

GECÄ

Gecä karanı düşer
Dolaylara Bucakta,
Fikirlerim diziler
Peetlerimnän yaprakta.

Dolu ay gökä çıkêr
Aydınnatmaa kırları,
Kuşlar aaçta saklanêr
Lüzgär sallêêr dalları.

Gecenin karanında
Hava serinneer erdä,
A yıldızlar evrendä
Şafk ederlär gecedä.

Serin yaz avşamnarda
Gençlär bilä toplanêr,
Beni, yalnız, içerdä
Genä ihlam dolaşêr.

ORAK AYI

Olmuş booday çalkalanêr,
İlmiş altın başaklar.
Tarla kuşu gözâl çalêr –
Kuşkulu pıtpıdaklar.

Sürüylän kara gargalar
Göktä kırı dolaylêêr,
Erdä eni kombaynalar
Boodayı biçmäâ çıkêr.

Bulutsuz havada güneş
Ortalı sansın yakêr,
Nicä bir kuznedä ateş
Kosaları kızdırêr.

Bol-bol yaadıydı yaamurlar,
Bereketli uydu yıl;
Tenäylän dolu başaklar –
Çiftçilär olêr mayıl.

Bereketi almaa tezdä
Pulukçular alatlêêr,
Çalışkan karı evindä
Ekmek pişirmäâ bekleer.

SICAK HAVADA

Mavi gök kümbetindän
Kızgın gün kırı yakêr,
Bodayı tarlalardan
Alifinnän pişirer.

Küülü insan Bucakta
Yaz sıcaanda çalışêr,
Papşoy kazêr tarlada,
Kosaylan ekin biçer.

Türlü böcek havada
Doz-dolay onu sarêr,
Yok gölgä eri kırda,
Ani gündän koruyêr.

Kasabada sa üülendä
Kara asfalt yımışêr,
Aaç altında başçada
Gündän gençlär saklanêr...

BULUTSUZ GECEDÄ

Yıkanêr göldä yıldızlar
Dolu aylan birerdä,
Kamışlıkta yaban kaazlar
Uyuyêrlar saklıda.

Yarasa avlamaa çıkêr
Havada böcekleri,
Gündöndü kırdä uyuyêr.
Silkiner çiçekleri.

Kuşlar uyuyêr aaçlarda,
Lüzgär dalları sallêêr,
Sürü kapalı okolda,
Köpeklär yakın yatêr.

Kayıklarda balıkçılar,
Nevodu göldä gerer,
Gecä uykulu balıklar
Plasalara tutulêr.

Bu türlü kısa gecelär
Yazın sıcak Bucakta,
Sabaalendän kombaynörlär
Çalışêrlar orakta.

ÇİN-SABAALLEN

Al boyandı gün duusu,
Venus⁷ göktä taa şılêêr.
İnsanın geçti uykusu,
Artık işä hazırlanêr.

Küüdä öter horozlar,
İnek mizleer okolda,
Çıvıldêêr aaçta kuşçaazlar,
Lampalar süüner evlerdä.

Sırtmaç geçer sokakta,
İnek toplêêr sürüyä,
Otlatmaa gider çayırdä,
Ördeklär iner dereyä.

Çobannar tırlalarda
Saamalları saayêrlar,
Çorbacılar çüvennerdä
Mayaylan südü çalêrlar.

Kıra uçêr kuannar
Çiçektän nektar almaa,
Şkolaya hazır küçüklär
Seftä üürenici olmaa.

⁷Venus – Венера

GECÄ USLULUU

Gecä kaplêêr dolayları,
Uykulu ay piner gökä,
Usluluk sarêr küüleri,
Şindi da, nicä herkerä.

Kuşlar uyuyêr aaçlarda,
Akan yıldız düşer-süüner,
Sızıntı sarsêr çakılda,
Saman Yolu renksiz şılêêr.

Yıldızlı gök üzer göldä,
Lüzgersiz yaz havasında,
Ancak dalgalı deredä
Bir yaht geçer ortasında.

Küülerdä süüner şılaklar,
Salt ay eri aydinnadêr,
Gözäl kokêr ihlamurlar,
Çekirgelär keskin çalêr...

KAHIR

Kahırım dürük günnerdä
Zeetleer benim kalbimi,
Seremcelär ömürümdä
Genä yakêr canımı.

Küsülü durêr guguşlar,
Hepsi saklı kuytuda;
İçerdä oynêr küçüklär –
Salt köpeklär dışarda.

Görünmeer göktä yıldızlar
Bulutların ardından,
Diziler şiirä fikirlär
Benim aydın aklımdan.

Sokakta siirek insannar
Atatlêrlar yaamurda,
Tunuk yanêrlar şılaklar
Direklerde yollarda.

Kandilcik şılêr sergendä
İkonanın altında,
A televizor köşedä
İşleer küçük masada.

Sesleerim bän haberleri
Dayma Gagauziyadan,
Anêrim mutlu günneri
Duuma küüdä gençliimdän.

GERÇEK SEVDA

Göktän sansın geldin erä,
Ayoz gibi gözelliinnän,
Bıkmazdım bakmaa üzünä
Açık mavi gözlerinnän.

Tombarlak cici güüslerin,
Kıvrak boyun, incä belin,
Kestenä tendä saçların
Yattılar kalbimä benim.

Seni sevärdim saklı bän,
Korudum kötü aazlardan;
Kimsey bilmäzdi, ani sän
Benmäzdin kocanı çoktan.

Sonda ayırıldın ondan,
Ama gittin aşırıya.
Kabletmeerim haber sendän,
Gelmeer kiyadın poştaya.

Ne erlerdä kayıplandın,
Gözäl yärim masaldan,
Ne tarafta duraklandın,
Uzaklarda buradan?

Geler mi senin aklına
Büük sevdamız Bucakta,
Açan, alarkan kucaama,
Sevârdim seni yatakta?

Verilârdin büük havezlân,
Pek duygulu olarak,
Fisirdârdin tatlı seslân
Sonsuz olsun sevişmâk.

Çiçekleri ihlamurdan
Yastaklara koyardın,
Bir yıldızı „Büükayı’dan”⁸
Getireyim, istârdin.

Göktân dolu ay bakardı
Pençeredân odaya,
Tenimizi suazlardı
Mayılınnan sevdaya.

Aydınnanardı dışarda –
Biz mutluyduk uykusuz.
Olacan mı genâ burda,
Sevişelim ikimiz?

⁸Büükayı – Ursa mare/Большая медведица

Sevda kullanêr dünnäâyı,
Onsuz olmaz yaşamak.
Kim bilmemiş bu duyguyu,
Büütmemiş erdä uşak.

Sevdaya adlêêr şairlär.
Şiirlerini kitapta,
Sevdayı çalêr bülbüllär
Hederlezdä aaçlıkta.

Ko hep sevda olsun Erdä,
Nicä Allah istemiş!
Sevda duyguylan Cennettä
Eva Adamı sevmiş.

Ne erlerdä kayıplandın,
Käämil yärim masaldan?
Sızlêêr sensiz benim canım,
Vazgeçmä sevdamızdan!

ÖZLEDİM

Özledim gözlerini –
Maavi gökü içindä,
Uzun kirpiklerini
Gözäl, käämil üzündä.

Özledim saçlarını –
Kalın pelii arkanda,
Tatlı dudaklarını,
Sedefleri aazında.

Özledim ellerini,
Çapraşarkan boynumda
Hem gercik güüslerini
İncä fistan altında.

Özledim süretini –
Güneş şafkı aynada,
İncecik kaşlarını
Biyaz cici annında.

Özledim sözlerini –
Kuan balı dilindän,
Bülbüllerin sesini
İlin sevda türkündän.

Özledim gençliimizi,
Sevişärkän saklıda;
Birerdä ikimizi
Hep görerim düşümdä...

OLÊR ÖLÄ...

Olêr ölä, ani seversin
Gözäl karyı bütün candan,
Ama sölemää kıyışmêêrsin,
Duymadaan karşılıklı ondan.

Bir şair olarak, istärsin,
Ona gözäl şiirleri düzmää.
Okusun, umutlanarsın,
Da başlasın şairi sevmää.

Bir resimci olmaa istärsin
Da resimnemää patredini.
Ölä onu sevindiräsin
Da olur karı sevsin seni.

Kompozitor olmaa istärsin,
Ani adlêêr ona bir türkü,
Önündä türküyü çalarsın,
Ki kuvetlensin onda duygu...

PUDRALANMIŞ ZÜLÜF

Boş odamda bän yalnız
Dayma sensiz kalêrım,
Hasretimnän hem sessiz
Artık seni unudêrım.

Soldu senin gözelliin
Şindi yaşta olarak,
Ama kaldı yınatlıın
Hep aynaya bakarak.

Nicä kraa düşer kıra
Güz otlarını yakmaa,
Hep o türlü saçına,
Zülüfü pudralamaa.

Ama küsmeerin sana,
Ani suudu sevdamız,
Çoyuna gelir sıra
İhtârlamaa vakıtsız...

UMUTSUZLUK

İlkyaz geldi mavi göklän
Hem çiçeklärlän başçada.
Bekledim seni sevgiylän,
Sän kaldın evindä!

Yaz geldi uzun günnärlän
Hem meyvalarlan aaçlarda.
Bekledim seni havezlän,
Olmadin önümdä!

Güz geldi altınnarınnan
Hem göktä yolcu kuşlarlan.
Bekledim can darsıklınnan,
Süünän duygularlan!

Kış geldi ayaz havaylan,
Göktä gümüş bulutlarlan.
Evdä durdum yanık kannan
Hem umutsuzluklan!

SAKSAAN

Yalnız saksaan aaçta baarêr
Hem atlêêr daldan-dala,
Sanêrim, ki beni çaarêr,
Baarmaa onunnan bilä.

Ama kuş bulur eşini
İlkyazın bir aaçlıkta,
Yalnızlık zeetleer salt beni
Hojma aar ihtärlıkta.

Dul kaldım buncak yıl geeri –
Elli edi yaşında,
Hasretlik kapladı beni
O hatalı zamanda.

Gözäl karı sevdi beni
Saklı kendi eşindän,
Yınandım onun emini,
Ki gidecek ayledän.

Çok yıl geçti o zamandan,
Duygu baaladı bizi,
Ama gitmedi eşindän,
Boşa çıktı emini.

Te kuku gibi yaşêırım
Şindi yalnız evimdä,
Ay Arhangeli bekleerim
Bu ihtärlık yaşında.

YALNIZLIK

Yaşta adam yolcu trendä
Annadardı kaderini
Kişilerä dolayında.
Şiirä dizdim sözlerini:

„Te hep yalnızım evimdä,
Anmaklarlan bän yaşêêrım,
Tatlı sevgimi gençliimdä
Hojma aklımda tutêrım.

İlkyaz çiçekleri gibi
Açêr kızlar temizliindä,
Biri büülediydi beni,
Gelin olduydu aylemdä.

Sormadaan ana-bobama
Getirdim kızı evimä,
Küsmedilär onnar bana,
Hısım oldular yärimä.

Fukaaralıktı ozaman
Bizdä, Bucaan küülerindä,
İkonaylan ana-bobam
Eşlediydi bizi evdä.

Olmazdı düün o yıllarda,
Saade konuşka içerdä,
Yazılmaklan sovetlerdä
Sayıldın evli küüdä.

Önümdä sansın hep durêr
Teni çiçek kokusunnan,
Nicä yanımda o yatêr
Patta sarmaşık benimnän.

Az sözlän annaşardık biz,
Dalarkan derin duyguya,
Ki dua edärdik ikimiz
Ayozlu büülü geceyä.

Hep yalvarardık Allaha
Uzun yapsın geceleri,
Boşa durmazdık biz lafa,
Ki köstekleer duyguları.

Çok yıl geçti o zamandan,
Kısmetli günnerim bitti;
İ eşim geçindi çoktan,
Uşaklarım bendän gitti.

Bir kuku gibi evimdä
Yalnız bekleerim ölümü,
Yalnız olacam mezarda,
Arhangel alsın ruhumu”.

BENİM İNANIM

Aaladım bän dä çok kerä
Pesimist şiirlerimnän,
Tez ihtärladım üzerä
Kahırlı yaşlarımnan.

Ömürümdä uzun yolda
Çok köstek kondu bana,
Bezbelli, göktä zodiyamda,
Bu yazılmış annıma.

Duygulu getirmiş anam
Beni aydın düneeyä,
Hep çalıştım onuştan bän
İzmet etmää isleeyä

Beenmeerim kötü kavgayı
Soyların arasında,
Dileerim ii annaşmayı
Devletlerin halkında.

Dayanıklıyım cezaya,
Kabatlıyım bän açan,
Karez güderim kişiyä,
Alan ekmää bir aaçtan!

YARADICILIK YOLUNDA

Okuyuculara şiirimi
Şükür ederim bän sessiz,
Düzerlär onnar havezimi
Liraylan brakmaa erdä iz.

Malinin eski masalları
İlerletti fikirimi,
Anamın gözäl türküleri
Duygulu yaptılar beni.

Çok okudum bän ömürümdä,
Romannarı hem şiirleri –
Şannı klasikleri dünneedä,
Eveldän aarif Homer’i.

Benim sevgili şairlerim:
Şekspir, Puşkin, Eminesiku;
Büük, ayırı romancılarım:
Gügo, Tolstoy, Dostoevskiy.

Çoyuna onnar örnek oldu
Yazıcılık zanaatında,
Ama kimsey ölä yazmadı
Yaradıcılık yolunda.

NASAAT

Sordum Sabaa Yıldızına:

„Neçin benim kaderim
Ölä acı oldu bana?”–
Sölesin bän bekledim.

Tezdä göktä kara bulut
Sakladı onu bendän,
Hiç kalmadı ölä umut,
Çuvap gelsin yıldızdan.

Danıştım ayın oraana:
“Neçin pek aar ihtärlüm?”
Suuk şılaannan dedi bana:
„Çünkü tatlıydı gençliin”.

Yalvardım Saman Yoluna,
Kurtarsın acılardan,
Renksizliinnän dedi bana:
„Tabutta taftalardan”.

Yalvardım flambur çiçeenä
İilik olsun kalbimä.
Ölä nasaat verdi bana:
„Sevişlän gez yärinä!”

İLENMÄK

Gözäl, koket kadın çalêr
Restoranda türküsünü,
Gençlär eşinnän dans oynêr,
Güüsünä sıkıp güüsünü.

Sigara tütünü durêr
Bulut gibi restoranda,
Gençlär, kızlar tütün içêr,
Duymêêr zararı saalında.

Masalar üklü imeklän,
Konyak, şarap filcannarda,
Bir genç adam yärisinnän
Şen konuşêrlar sofrada.

Dadıp konyak öpüşêrlär –
Al yanakları üzündä,
Kalkıp gitmäê alatlêêrlar
Döşeli pata hoteldä.

Gecä yarısı yaklaşêr,
Kelner⁹ toplêêr ödekleri,
Sarfoş adam karşı konêr,
İstämeer çıkmaa dışarı.

⁹Kelner-официант

Restoranın bekçileri
Sarfoşu zorlan çıkarêr,
Öbür uslu kişileri
İlilklän ordan geçirer.

Te marş havasını çalêr
Biraz sarfoş çalgıcılar,
Restoran artık boş kalêr,
Gittilär bitki konuklar.

HİRİTİAN DİNİ

Çannar çeker klisedä,
İnancıları çaarêr,
Her Pazar günnerindä
Sabaa slujbası olêr.

Mumnar yanêr mumnukta
Ayozların önündä,
İlk sıradan Hristos'ta
Hem Panaiya'yada.

Popaz çalêr psalmları,
İvangliayı okuyêr,
Prost eder günaaları,
Kandildä günnük tüter.

Çok çalıştı sovetlär
Yasak etmää inanı,
Ambar oldu kliselär,
Soydular altarları.

Döndü inan Allaha
İnsannara Bucakta,
Dua ederlär hep ona
İçerlerdä sofrada.

İkonalar evlerdä
Asılı odalarda,
Kandilciklär sergendä
Şıladêr yortularda.

Yalvarêrlar Allaha
İilik olsun ayledä,
Bolluk gelsin küülerä,
Hem usluluk devledä.

KASABA YORTUSU

Geler gözäl giyimni insannar –
Büün yortu kasabada.
Ştenada çalêr muzıkantlar,
Gençlär oynêêr meydanda.

Bu gün Komratın yubileyi –
Çok yıl geeri kuruldu,
Geldi mutlu şanni günneri,
Bucakta merkez oldu.

Adamnar, karılar, uşaklar –
Hepsi şen kasabada,
Peydalandı eni adetlär
Eni Gagauziyada.

Bir fikir läüzım kullanılsın:
Bu şindiki adetlär
Evelkileri diiştirmesin,
Ani braktı dedelär!

KAYIP OLAN ANMAKLARDA

Kayıp olan anmalarda
 Uykusuz geçer gecä,
 Sade tatlı hayallarda¹⁰
 İlin bulêrım kendimä.

Derin duygum, gözäl sevgim
 Düzärdilär gençliimi,
 Seremcelär – acı pelin,
 Kısaldêr ömürümü.

Alaca karannı gibi
 Üülen görüner bana,
 Umutsuzluk girer şindi
 Benim darsık canıma.

Ne kısmetsiz acı kader
 Yazılmış bana göktä,
 Ki sıkça izledi keder
 Uzun yolumda erdä.

Kayıp olan anmalarda
 Uykusuz geçer gecä,
 Sade tatlı hayallarda
 İlin bulêrım kendimä

¹⁰ *hayal* (türkçä) –încipuire/воображение

KALDIRILMIŞLAR

Bir tren hayvannar için vagonnarlan
Durêr garada dolu insannan;
Büüklär, karılar küçük uşaklarlan
Sibirä götürürlär zorlan.

Sıralêêr karılar, aalêêr uşaklar,
Sessiz acı yaş döker adamnar;
Kabaatsız cezalı ii çorbacılar,
Çalışkan, küüdä haliz çiftçilär.

Ne kazanmış aylelär ömüründä
Hem geçinmiş atalarlan bilä,
Alındı gurbetlerdän bir gecedä,
Varlıkları geçti sovetlerä.

Sade on kila ük kişi başına
İzin verilmiş almaa kendinnän.
Girmäzdi kuvetlerin esabına
Ki hepsi geçsin yolu saalıklan.

Dışardan kilitli demir kapular,
Pençerelerdä demir parmaklık,
Bir vagonda sa tüfeklärän saldatlar...
O betvalı tren yollanêr artık.

Moldovannar, gagauzlar, bulgarlar
Karışık durêrlar vagonnarda.
Bir kahırlan baalı orda insannar
Lafsız annaşêrlar seremcedä.

Ne çekti o insannar uzun yolda,
Sıkışık, kapalı vagonnarda,
Sade onnar hep tutêrlar aklında...
Kim acıyêr onnarı küülerdä?

Kaç kişi öldü yolda vagonnarda,
Neredä onnarın mezarları?
Nicä yaşadılar o suuk Sibirdä,
Gömdülär orada ihtärları?

Uydu vakıt – döndülär küülerinä,
Ama kuşkulu oldu kuvetlär;
Yasak etildi girsinnär evlerinä,
Kolhozlara kaldı hepsiişlär.

Şindi o insannar küçük pensiyaylän
Fukaaralıkta ölümü bekleer,
A pensionerlär kötü kuvetlerdän
Bolluklan ömürünü uzadêr!

TABIATIN ZAKONU

Adımnêêrım ömürümdä
Yavaş-yavaş bitki günä,
Aalêêrlar bulutlar göktä –
Vakit geldi dürük güzä.

Toplandı artık bereket:
Kırda ekin, baada üzüm.
Beni tutêr acı sıklet,
Bekim geldi bitki güzüm.

Ölä tabiatın zakonu:
Nepsi duuêr, büüyer, öler.
Acımêêr zaman insanı,
Salt insannık diveç yaşêêr.

Aar rubaları ihtärlün,
İldirer insanı erä,
Biter sırası yaşların
Bitki yolda mezara...

UNUDULMUŞ MEZARLAR...

Unudulmuş mezarlar
Zeedelener küülerdä,
Dolaşılmêêr atalar –
Gençlär daaldı dünneedä.

Genç karılar hem kızlar
Çalışêrlar türklerdä,
Genç adamnar, çocuklar
İş aarêêrlar ruslarda.

İhtärlarlan uşaklar
Geçirerlär vakıdı,
Ekilmedik tarlalar
Kırda şelina oldu.

Boş evli aullarda
Ötmeer şindi horozlar,
Üüsek siirek aaçlarda
Yuva yapêr gargalar.

Çalmêêr çirtma bayırda,
Sade kuku ses verer;
Yapmêêr gençlär düün küüdä –
Aşırıda evlener.

Ölä şindi yaşamak
Gagauz küülerindä,
Beni alêr özlemäk
Horuları gençliimdä...

MEZARLIK

Mezarlıkta, açan gezerim
Mezarların arasında,
Yazıları okuyêrım
Granit, mermer taşlarında.

Ölülerin patretleri
Türlü-türlü anıtlarda
Gözederlâr sansın beni –
Yalnız diriği orada.

Titsi duyêrım kendimi
Mezarların arasında,
Unutmêêrım fikirimi,
Ki yolumun başı orda.

Duraklanêrım oolumun
Anıtının karşısında,
Mezara akêr yaşlarım,
Onsuzum ki ihtârlıımda.

Mezarını tertipleerim,
Dikerim çiçek üstünä
Hem şişäylän su dökerim,
Koyêrım mum anıtına.

Eşim çoktan mezarında –
Ölülük padişaalında,
Ama ruhları göklerde,
Sade kemikler tabutta.

AYAZ SAURGUNAN

Bucaan kırında
Uluyêr saurgun,
Bir yol boyunda
Titireer bir yorgun.
Bir transport bekleer
Etişmää küüyünä,
Maşina geçer,
Hiç bakmêêr yorguna.
Titirer, bekleer
Umutlan o gurbet,
Bir taliga geler –
Koşunda keremet.
Yolcuyu alêr
Keremet üstünä,
Ayaz dondurêr –
Etişmeer evinä.
Ölü getirer
İi adam yolcuyu,
Kimsey acımêêr
Aylesiz kişiyi...
İi adam gömer
Ölüyü mezara,
Hem stavroz diker
Mezarın başına.

GİRGİN HEM KORKAK

Girgin kişi küçüktän
Olmêêr kul olgunnuunda,
Korkmêêr serbez eriftän
Karannık gecelerdä.

Mutlu olêr gençliktä,
Kurêr ii kaderini.
Gözäl kız oturuşta
Ona verer çiçeeni.

Karşı hızlı lüzgerä
Zor gitmäâ ihtärlında,
Ama iilmeer kimseyä,
O çorbacı evindä.

Korkak erif devlettä
Fayda olmêêr halkına,
Laf sölämeer topluşta,
Arka olmêêr eşinä.

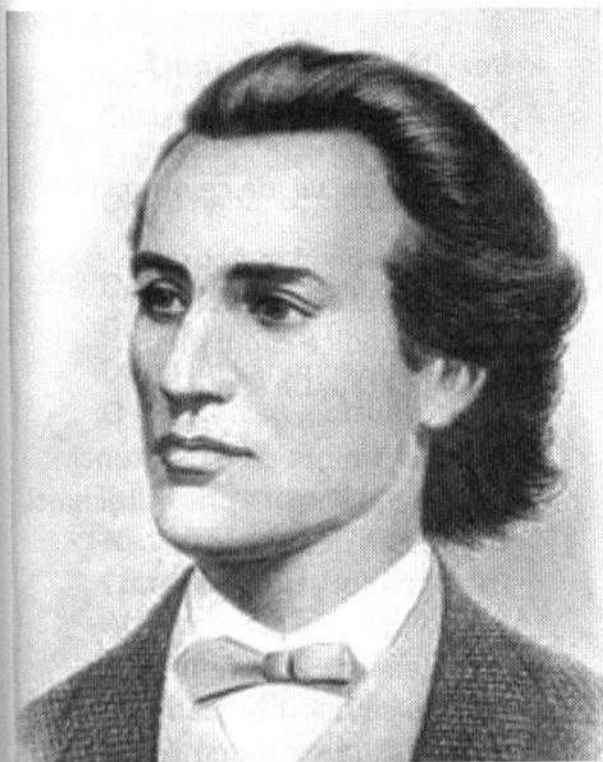
Laf çıkarêr ardından
Mutlu, bilgiç insana,
Zahir akêr aazından,
Benzeer boşta yılana

YILAN HEM KURBAA

Bir büücü yılan baltada
Kurbaayı büüleer önündä;
Kurbaa korkudan baarêr,
Yılana sa yaklaşêr.

Uzun, incä, çatal dillän
Hobur yılan şiretliinnän
Büülü kurbayı deneer
Sora da diri yudêr.

Hep o türlü öncülär dä
Büük, kaavi hem dik halklarda,
Küçük halkları büüleer
Da devledinä ekleer.

MIHAI EMINESCU
(15.01.1850 – 15.06.1889)

DE CE NU-MI VII

Vezi, rândunelele se duc,
Se scutur frunzele de nuc,
S-așază bruma peste **vii** –
De-ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii?

O, vino iar în al meu braț,
Să te privesc cu mult nesăț,
Să razim dulce capul meu,
De sânul tău, De sânul tău!

Ți-aduci aminte cum pe-atunci
Când ne primblam prin văi și lunci,
Te ridicam de subsuori
De-atâtea ori, de-atâtea ori?

În lumea asta sunt femeii
Cu ochi ce izvoresc scânteii...
Dar, oricât ele sunt de sus,
Ca tine nu-s, ca tine nu-s!

Căci tu înseninezi mereu
Viața sufletului meu,
Mai mândră decât orice stea,
Iubita mea, iubita mea

O, GEL BANA

Siiret, kırlangaçlar gider,
Ceviz yaprakları akêr,
Artık kraa yatêr baalara –
O, gel bana; o, gel bana!

O, gel olalım el-elä,
Doymayım bakmaa üzünä,
Dayayım kafamı sana –
O güüsünä, o güüsünä!

Tutêrsın mı taa aklında,
Nicä gezärkän çayırda,
Alardım seni üstümä,
Ah, kaç kerä; ah, kaç kerä?

Bu dunneedä var çok kadın
Gözlärlän saçan kıvılcın...
Nesoy sa onnar üüsektä,
Birsin bendä, birsin bendä!

Çünkü hojma şafk edersin,
Canımı serinnedersin,
Erdä gururlu yıldızım,
Benim sevgim, benim sevgim!

Târzie toamnă e acum,
Se scutur frunzele pe drum,
Și lanurile sunt pustii...
De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii?

Şimdi geç güz zamanında
Silkiner yapraklar yola,
Kırda da yok iş insana...
O, gel bana; o, gel bana!

PE LÂNGĂ PLOPII FĂRĂ SOȚ...

Pe lângă plopii fără soț
Adesea am trecut;
Mă cunoșteau vecinii toți –
Tu nu mai cunoscut.

La geamul tău ce strălucea
Privii atât de des;
O lume toată-nțelegea –
Tu nu mai înțeles.

De câte ori am așteptat
O șoaptă de răspuns!
O zi din viață să-mi fi dat,
O zi mi-era de-ajuns;

O oră să fi fost amici,
Să ne iubim cu dor,
S-ascult de glasul gurii mici
O oră și să mor.

Dându-mi din ochiul tău senin
O rază dinadins,
În calea timpilor ce vin
O stea s-ar fi aprins;

TEK KAVAKLARIN YANINDAN...

Tek kavakların yanından
Sıkça geçärdim bän;
Hepsi bilärdi dolaydan –
Bilmäzdin sade sän.

Sırçana, ani şılardı,
Ölä sık bakardım;
Hepsi aalemnär annardı –
Salt sän annamadın.

Ah, kaç kerä beklärdim bän
Sendän bir ii lafçaaz!
Bir gün veräydin ömürdän –
O diildi bana az.

Bir saat olaydık biz yavklu,
Tatlı sevişelim,
Lafında duyulsun duygu
Bir saat, da öleyim.

Açık şafklı gözlerindän
Bir şılak veräydin,
Göktä zamannarda gelän
Yıldız olaceydın.

Ai fi trăit în veci de veci
 Și rânduri de vieți,
Cu ale tale brațe reci
 Înmărmureai măreț,

Un chip de-a pururi adorat
 Cum nu mai au perechi
Acele zâne ce străbat
 Din timpurile vechi.

Căci te iubeam cu ochi păgâni
 Și plini de suferinți,
Ce mi-i lăsară din bătrâni
 Părinții din părinți.

Azi nici măcar îmi pare rău
 Că trec mult mai rar,
Că cu tristeță capul tău
 Se-ntoarce în zădar.

Căci azi le semeni tuturor
 La umbrel și la port,
Și te privesc nepăsător
 C-un rece ochi de mort.

Tu trebuia să te cuprinzi
 De acel farmec sfânt,
Și noatea candelă s-aprinzi
 lubirii pe pământ.

Sonsuz diveç ömürünü
Sän yaşayaceydın,
Suuk şafklarınnan gururlu
Göktä duraceydın.

Bir süret sonsuz istenän,
Kimin yoktur çifti,
O zına, ani eveldän
Şindiyä etişti.

Sevdim seni barbar gözlän
Hem acı hasretlän;
Ölä kalmış dedelerdän –
Sevgim olsun zeetlän.

Büün makar olmêêrım pişman,
Ki geçerim siirek,
Ki döner kahırlı kafan
O kavaklara tek.

Çünkü şindi hepsi gibi
Gezersin, giyinersin,
Gözederim gamsız seni
Ölü gözlän sansın.

Sän lääzımdı tutunasın
O ayozlu büüdän
Da kandilcii şıladasın
Sevdaya ozaman.

CE TE LEGENI...

– Ce te jegeni, codrule,
Fără ploae, fără vânt,
Cu crengile la pământ?
– De ce nu m-aș legăna,
Dacă trece vremea mea!
Ziua scade, noaptea crește
Și frunzișul mi-l rărește.
Bate vântul frunza-n dungă –
Cântăreții mi-i alungă!
Bate vântul dintr-o parte –
Iarna-i ici, vara-i departe.
Și de ce să nu mă plec,
Dacă păsările trec!
Peste vârf de rămurele
Trec în stoluri rândurele,
Ducând gândurile mele
Și norocul meu cu ele.
Și se duc pe rând, pe rând,
Zarea lumii-ntunecând,
Și se duc ca clipele,
Scuturând aripele,
Și mă lasă pustiit,
Vestejit și amorțit
Și cu doru-mi singurel,
De mă-ngân numai cu el!

NEÇİN SALLANÊRSIN...

– Neçin, daa, sallanêrsin
Yaamursuz hem lüzgersiz,
Erä yatmış dallarsız?
– Neçin bän sallanmayım,
Açan geçer zamanım!
Gün küçüler gecä büüyer,
Yapraklıımı siirelittirer.
Lüzgär yapraa buruşturêr,
Çalar kuşlarımı kuuêr;
Lüzgär eseer bu tarafta –
Kış yakında, yaz uzakta.
Neçin sä iilmeyecäm,
Açan kuşsuz kalacam!
Uçêrlar aaçlıın üstündä,
Sürüylän geçerlär göktä,
Fikirlerimnän birerdä
Hem kismetimnän orada.
Giderlär sıra-sıra,
Ki hava olêr kara,
Annar gibi geçerlär,
Kanatları silkerlär.
Beni sä bekleer boşluk,
Uyvaşmak hem solgunnuk,
Yalnızçık hasretimnän,
İilenmää salt onunnan!

SOMNOROASE PĂSĂRELE...

Somnoroase păsărele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în rămurele –
Noapte bună!

Doar izvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile-n grădină –
Dormi-n pace!

Trece lebăda pe ape
Între trestii să se culce –
Fie-ți îngerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie –
Noapte bună!

UYKULU KUŞÇAAZLAR...

Uykulu yorgun kuşcaazlar
Yuvalarına dönmüşlər,
Saklasın onnarı dallar –
İi gecelär!

Salt sızıntı taa soluyêr,
Açan susêr kara kodru;
Başçedä çiçeklär uyuyêr –
Raatça uyku!

Yatmaa saazlar arasında
Sularda geçer kuu kuşu,
Ayozu olsun yakında –
Tatlı düşü!

Bu gecenin gözelliindä
Sade garmoniya hem düşlär,
Gururlu ay şılêêr göktä –
İi gecelär!

LA STEAUA

La steaua care-a răsărit
E-o cale-atât de lungă,
Că mi de ani i-au trebuit
Luminii să ne-ajungă.

Poate de milt s-a stins în drum
La depărtări albastre,
Iar raza ei abia acum
Luci vederii noastre.

Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se suie:
Era pe când nu s-a zărit,
Azi o vedem, și nu e.

Tot astfel când al nostru dor
Pieri în noapte-adâncă,
Lumina stinsului amor
Ne urmărește încă.

O YILDIZA

O yıldıza, ani duudu,
Bir uzun yol var ölä,
Ki binnän yıl läüzim oldu
Şafkı etişsin bizä.

Bekim çoktan yolda süündü
O maavi uzaklarda,
Ama şılaa sade şindi
Göründü gözümüzdä.

İkona, ani yıldızdı,
Yavaş gökä tırmandı;
Görünmäzdi, açan vardı,
Görüner açan süündü.

Hep otürlü derin duygu
Kaybeldiydi gecedä,
Sevdamız sa, ani suuldu,
İzleer bizi şindi dä.

CE E AMORUL?

Ce e amorul? E un lung
Prilej pentru durere,
Căci mii de lacrimi nu-i ajung
Și tot mai multe cere.

De-un semn în trecut de la ea
El sufletul ți-l leagă,
Încât să n-o mai poți uita
Viața ta întreagă.

Dar încă de te-așteaptă-n prag
În umbră de unghere,
De se-ntâlnește drag cu drag
Cum inima ta cere;

Dispar și ceruri și pământ
Și pieptul tău se bate,
Și totu-atârnă de-un cuvânt
Șoptit pe jumătate.

Te urmărește săptămâni
Un pas făcut alene,
O dulce strângere de mâni,
Un tremurat de gene.

NE O SEVDA?

Ne o sevda? O bir uzun
Maana sän zeetlenäsin,
Binnän yaş döker gözlerin,
Taa çok isteer dökäsin.

Nışana kırıışta ondan
Sevda canını baalêêr,
Ki o çıkmasın aklından
Ömüründä, ne kalêr.

Açan sa eşiktä bekleer,
Köşenin gölgesindä,
Da sevgililär buluşêr,
Nicä uyêr kalbindä;

Kaybeler toprak göklärlän
Da senin canın düüler,
Ki hepsi baalı bir laflan,
Ani sessiz sölenêr.

İzleer seni haftalarlan
Bir adım yavaş-yavaş,
Tatlı elleşmäk onunnan,
Titrek kirpiindä bir yaş.

Te urmăresc luminători
Ca soarele și luna,
Și peste zi de-atâtea ori
Și noaptea totdeauna.

Căci scris a fost ca viața ta
De doru-i să nu-ncapă,
Căci te-a cuprins asemenea
Lianelor din apă.

İzleer onnarın şafkları,
Nicä gün hem ay, seni
Pek çok kerä gün aşırı,
Hojma herbir gecesı.

Ölä yazılmış göklerde—
Özlemsız kalmayasın,
Nicä liana sularda
Sevda sana sarmaşsın.

DORINȚA

Vino-n codru la izvorul
Care tremură pe prund,
Unde prispa cea de brazde
Crengi plecate o ascund.

Și în brațele-mi întinse
Să alergi, pe piept s-mi cazi,
Să-ți desprind din creștet vălul,
Să-l ridic de pe obraz.

Pe genunchii mei ședea-vei,
Vom fi singuri-singurei,
Iar în păr înfiorate
Or să-ți cadă flori de tei.

Fruntea albă-n părul galben
Pe-al meu braț încet s-o culci,
Lăsând pradă gurii mele
Ale tale buze dulci...

Vom visa un vis ferice,
Îngâna-ne-vor c-un cânt
Singuratece izvoare,
Blânda batere de vânt;

ŞEFK

Gel kodruya sızıntıya,
Ani sarsêr çakılda,
Nerdä kayırık – sundurma
Saklı aacın altında.

Kollarımın arasında
Dayanasın güüsümä,
Çözeyim senin duaanı
Da bakayım üzünä.

Dizlerimä oturasın,
Salt ikimiz olalım,
Daalmış saçlarına düşsün
Çiçekleri flamburun.

Ak annın kula saçlarlan
Koluma yavaş yatsın,
Senin tatlı dudakların
Aazıma kurban olsun...

Görecez kısmetli düşlär,
Sevinecez sesinä
Yalnız sızıntıların,
Lüzgerin esmesinä.

Adormind de armonia
Codrului bătut de gânduri,
Flori de tei deasupra noastră
Or să cadă rânduri-rânduri.

Uyuklarkan düşünöklü
Kodrunun uygunnuundan,
Düşsün sıra-sıra çiçek
Üstümüzä flamburdan.

SINGURĂTATE

Cu perdelele lăsate,
Şed la masa mea de brad,
Focul pâlpâie în sobă,
Iară eu pe gânduri cad.

Stoluri-stoluri trec prin minte
Dulci iluzii. Amintiri
Țârâiesc încet ca greeri
Printre negre, vechi zidiri,

Sau cad grele, mângâioase
Și se sfarmă-n suflet trist,
Cum în picuri cade ceara
La picioarele lui Crist.

În odaie prin unghere
S-a țesut păinjeniș
Și prin cărțile în vravuri
Umblă șoarecii furiș.

În această dulce pace
Îmi ridic privirea-n pod
Și ascult cum învelișul
De la cărți ei mi le rod.

YALNIZLIK

İndirilmiş perdelärlän,
Masamda oturêrim,
Ateş titirer fırında,
Bän fikirä düşerim.

Sürüylän geler aklıma
Tatlı temrä. Anmaklar
Çalêrlar çırçıllar gibi,
Nerdä eski yapılar,

Ya da çatlêêrlar, düşerlär
Bu hasretli canıma,
Nicä bal mumu hep damnêêr
Hristosun ayaana.

Odanın köşelerindä
Payaklıklar örülmüş,
Kiyatların arasında
Sıçannar gezer sessiz.

Bu uslu, tatlı dirliktä
Sesleerim sıçannarı,
Nicä onnar kemirerlär
Kiyatlarda kapları.

Ah! De câte ori voit-am
Ca să spânzur lira-n cui
Și un capăt poeziei
Și pustiului să pui;

Dar atuncea greeri, șoareci,
Cu ușor-măruntul mers,
Readuc melancolia-mi,
Iară ea se face vers.

Câteodată... prea arare...
A târziu când arde lampa,
Inima din loc îmi sare
Când aud că sună cleampa...

Este Ea. Deșarta casă
Dintr-odată-mi pare plină,
În privazul negru-al vieții-mi
E-o icoană de lumină..

Și mi-i ciudă cum de vremea
Să mai treacă se îndură,
Când eu stau șoptind cu draga
Mână-n mână, gură-n gură.

Ah! Kaç kerä istediylim
Enserä peeti asmaa,
Da herzamana son koymaa
Liraya hem yalnızlaa.

Ama ozaman sıçannar
Hem çırçıllar dolayda,
Çevirerlär havezimi
Peeti dizmää kiyada.

Kimi kerä... siirek avşam...
Ani geç lampa yanêr,
Canım sansın er bulamêêr,
Açan mandal tıngırdêêr.

O geldi. Boş evim o saat,
Sansın dolu görüner,
Da karannık yaşamamda
Bir ikona şafk eder.

Üfkäm çıkêr, neçin vakıt
Geçmää alatlêêr ölä,
Açan durêrim yärimnän
Aaz-aaza hem el-elä.

CÂND AMINTIRILE...

Când amintirile-n trecut
 Încearcă să mă cheme,
Pe drumul lung și cunoscut
 Mai trec din vreme-n vreme.

Deasupra casei tale es
 Și azi aceleași stele,
Ce-au luminat atât de des
 Înduioșării mele.

Și peste arbori răsfirați
 Răsare blânda lună,
Ce ne găsea îmbrățișați
 Șoptindu-ne-mpreună.

A noastre inimi își jurau
 Credință pe toți vecii,
Când pe cărări se scuturau
 De floare liliecii.

Putut-au oare arâta dor
 În noapte să se stingă,
Când valurile de izvor
 N-au încetat să plângă,

ANMAKLAR AÇAN...

Anmaklarım geeri açan
Savaşêrlar çevirmää,
Tanışık yolu ozaman,
Endän var neetim geçmää.

Büün dä evinin üstünä
Hep o yıldızlar çıkêr
Da benim tatlı şefkimä
Genä onnar şafk eder.

Te gözäl uslu ay duuêr
Siirek aaçlıın üstündä
Da sarmaşık bizi bulêr,
Fisirdärkän birerdä.

Diveç candan baalı olmaa
Üreemiz dua edärdi,
Açan ergivanın çiçää
Yollara silkinärdi.

Olur mu, ani özlemäk
Kaybelsin bir gecedä,
Taa bitmediynän uuldumak
Dalgalı sızıntıda,

Când luna trece prin stejari,
Urmând mereu în cale-și,
Când ochii tăi tot încă mari,
Se uită dulci și galeși?

Açan ay geçer meşedän,
Hep tutarkan yolunu,
Senin açık gözlerindän
Bakışın izleer onu?

ATÂT DE FRAGEDĂ...

Atât de fragedă, te-asameni
Cu floarea albă de cireș,
Și ca un înger dintre oameni
În calea vieții mele ieși.

Abia atingi covorul moale,
Mătasa sună sub picior,
Și de la creștet pân-în poale
Plutești ca visul de ușor.

Din încrețirea lungii rochii
Răsari ca marmura în loc –
Ș-atârnă suflet-mi de ochii
Cei plini de lacrimi și noroc.

O, vis ferice de iubire,
Mireasă blândă din povești,
Nu mai zâmbi! A ta zâmbire
Mi-arată cât de dulce ești,

Cât poți cu-a farmecului noapte
Să-ntuneci ochii mei pe veci,
Cu-a gurii tale calde șoapte,
Cu-mbrățișări de brațe reci.

ÖLÄ PEK GENÇECİK...

Ölä pek gençecik, benzeersin
Bir biyaz kirez çiçeenä,
Da ayoz gibi görünersin,
Çıkarkan benim önümä.

Ancak dokunêrsın kilimä,
İpek fışlêêr, ki basêrsın,
Da tependän eteklerinä
Düş gibi ilin üzersin.

Uzun buruşuklu fistannan
Mermer gibi sän duuêrsın –
Baalansın canım gözlerinnän,
Ani mutlu yaş dökersin.

Of, kismetli düşü sevdanın,
Uslu gelin masallardan,
Gülümsämä! Gülüşün senin
Gösterer, ne tatlıysın sän.

Nekadar o büülü gecäylän
Karardıcan gözlerimi,
Aazın sıcak fisirtisinnän,
Suuk kaplayarkan belimi?

Deodată trce-o cugetare,
Un vâl pe ochii tăi fierbinți:
E-ntunecoasa renunțare,
E umbra dulcilor dorinți.

Te duci, ș-am înțeles prea bine
Să nu mă țin de pasul tău,
Pierdută vecinic pentru mine,
Mireasa sufletului meu!

Că te-am văzut e a mea vină
Și vecinic n-o să mi-o mai iert,
Spăși-voi visul de lumină
Tinzându-mi dreapta în deșert.

Ș-o să-mi răesai ca o icoană
A pururi verginei Marii,
Pe fruntea ta purtând coroană –
Unde te duci? Când o să vii?

Ansızdan geçer bir düşünmök –
Duak haşlak gözlerindä;
O sendä karannık vazgeçmök –
Gölgä tatlı havezindä.

Gidersin, bän islää annadım,
Ani almayım izini,
Diveç benim için yok oldun,
Benim canımın gelini!

Ani denedim – kabaat benim,
Geler diveç pişman olmaa,
Ödeyecäm o düşüm için,
Umutlanmaklan boşuna.

Duuacan, nicä bir ikona,
O temiz Panaiya gibi,
Annında olacek korona –
Nereyi yolun? Dö necän mi?

PE ACEEAȘI ULICIOARĂ...

Pe aceeași ulucioară
Bate luna în ferești,
Numai tu de după gratii
Vecinic nu te mai ivești!

Și aceiași pomi în floare
Crengi întind peste zaplaz,
Numai zilele trecute
Nu le fac să fie azi.

Altul este al tău suflet,
Alții ochii tăi acum,
Numai eu, rămas același,
Bat mereu același drum.

Ah, subțire și gingașă
Tu pășeai încet, încet,
Dulce îmi veneai în umbra
Tăinuitului boschet

Și lăsându-te la pieptu-mi,
Nu știam ce-i pe pământ,
Ne spuneam atât de multe
Făr-a zice un cuvânt.

HEP O SOKAKÇIKTA...

Hep o sokakçının üstündä
Ay şılêêr pençeredä,
Salt parmaklının ardında
Seni saklêêr sık perdä!

Hep o çiçeklenmiş aaçlar
Uzanêrlar içeri,
Salt büünkü gün yapamêêrlar
Geçmiş-gitmiş günneri.

Başka şindi senin canın,
Başka şindi gözlerin,
Sade bän hiç diişilmedim,
Sendä biter yollarım.

Ölä incecik hem tatlı,
Şen gelärdin gölgeyä,
Adımnardın yavaş-yavaş
Sık aaçlıkta saklıya.

Düşärdin benim güüsümä
Neredäyiz bilmedään,
Da annaşardık ikimiz
Hiç bir laf sölämedään.

Sărutări erau răspunsul
La-ntrebări îndeosebi,
Și de alte cele –n lume
N-aveai vreme să întrebi.

Și în farmecul vieții-mi
Nu știam că-i tot aceea
De te razimi de o umbră
Sau de crezi ce-a spus femeia.

Vântul tremură-n perdele
Astăzi ca și alte dăți,
Numai tu de după ele
Vecinic nu te mai arăți!

Cuwap ettik öpüşmäklän
Soruşlara faydasız,
Nelär olêr bu dünnrrdä
Bilmää istemäzdik biz.

Bu yaşamanın büülüündä
Bilmäzdim, ki birtakım:
Ya dayanmaa bir gölgeyä,
Ya inanmaa, ne deer kadın.

Lüzgär titreer perdelerdä
Büün dä, nicä her kerä,
Salt sän onnarın ardından
Peydalanmêêrsın genä!

LACUL

Lacul codrilor albastru
uferi galbeni îl încarcă;
Tresărind în cercuri albe
El cutremură o barcă.

Și eu trec de-a lung de maluri,
Parc-ascult și parc-aștept
Ea din trestii să răsară
Și să-mi cadă lin pe piept;

Să sărim în luntrea mică,
Îngânați de glas de ape,
Și să scap din mână cârma,
Și lopețile să-mi scape;

Să plutim cuprinși de farmec
Sub lumina blândeii lune –
Vântu-n în trestii lin foșnească,
Înduioasa apă sune!

Dar nu vine... Singuratic
În zădar suspin și sufăr
Lângă lacul cel albastru
Înărcat cu flori de nufăr.

GÖL

Kodruların maavi gölü
Üklü su çiçeklerinnän,
Sarsarkan ak halkalarlan,
Tepreder kayıı suyunnan.

Bän gezerim kenarında
Da sesleerim, ya bekleerim
O görünsün sık saazlıktan,
Güüsümä düşsün isteerim.

Atlayalım küçük kayaa,
Birleştiynän su sesinnän,
Kaçırayım kullanmayı
Bilä su küreklerinnän;

Üzelim kaplanmış büülän
Uslu ay şafkın altında,
Lüzgär fışlasın saazlıkta
Hem göl suyun dalgasında.

Ama o gelmeer... Yalnızça
Canım sıkılêr güüsümdä
O maavi gölün boyunda,
Çok su çiçäännän üstündä.

O, RĂMÂI

„O, rămâi, rămâi la mine,
Te iubesc atât de mult!
Ale tale doruri multe
Numai eu știu să le-ascult;

În al umbrei întuneric
Te asemăn unui prinț,
Ce se uit-adânc în ape
Cu ochi negri și cumiți;

Și prin vuietul de valuri,
Prin mișcarea-naltei ierbi,
Eu te fac s-auzi în taină
Mersul cârdului de cerbi;

Eu te văd răpit de farmec
Cun îngâni cu glas domol,
În a apei strălucire
Întinzând piciorul gol

Și privind în luna plină
La văpaia de pe lacuri,
Anii tăi se par ca clipe,
Clipe dulci se par ca veacuri.”

AH, KAL

„Ah, kal, kal burada bendä,
Pek çok seni severim!
Hem hepsini havezlerin
Salt bän duymaa bilerim;

Gölgelerin karannında
Bir prinçä benzederim,
Kara, uslu gözlerini
Su içindä seçerim;

Sızıntının uultusunnan,
Hem otlun dalgasinnan,
Bän yapacam işidäsin
Karacayı sürüsünnän;

Görerim, ani büülendin
Da sessiz lafedersin,
Yalabık su içinä sä
Ayaanı uzadêrsın

Hem bakêrsın dolu aya,
Göllerin şafklarına
Da yılların benzeer ana,
Tatlı annar – asirä”.

Astfel zise lin pădurea,
Bolți asupra-mi clătinând;
Șuieram l-a ei chemare
Ș-am ieșit în câmp răsând.

Astăzi chiar de m-aș întoarce
A-nțelege n-o mai pot...
Unde ești, copilărie,
Cu pădurea ta cu tot?

Ölä sölärdi daa yavaş,
Kümbetleri sallarkan;
Sıklık ettim o laflara,
Çıktım kıra gülärkän.

Büün genä geeri dönärsäm,
Annamaa onu zor ölä...
Nerdeysin şindi, uşaklım,
Senin daayınnan bilä?

SĂ FIE SARA-N ASFINȚIT...

Să fie sara-n asfințit
Și noaptea să înceapă;
Răsaie luna liniștit
Și trmurând din apă;

Și să împrăștie scânteii
Cărărilor din crânguri,
La ploaia florilor de tei
Să stăm în umbră singuri.

Și capul meu de grije plin
De brațul tău se culce
Sub raza ochiului senin
Și negrăit de dulce,

Ca iar cuminte să mă fac,
Căci tu îmi prinzi tot gândul,
Ca cerul ce privește-n lac
Adâncu-i cuprinzându-l.

Cu farmecul luminei reci
Simțirile străbate-mi:
Revarsă liniște de veci
Pe noaptea mea de patemi

OLSUN AVŞAM...

Olsun avşam, gün kauşsun,
Gecä gelsin ardından;
Usulca sora ay duusun,
Titrärkän su içindän;

Ko daatsın kıvılcınnarı
Yolcaazlara andızda,
Yaasın flambur çiçekleri
İkimizä gölgedä.

Kasavetli kafam benim
Yatsın senin güüsünä,
Şafkları duruk gözlerin
Tatlı görünsün bana,

Ki uslu olayım genä,
Çünkü annêersın beni,
Nicä gök, bakarkan gölä,
Kaplêêr bütün dibini.

Büüsünnän suuk şıllakların
Duygumu dolaşasın,
Üstümä ahtlı gecemin
Hep usluluu dökäsin.

Și deasupra mea rămâi
Durerile de-mi curmă
Și fii iubirea mea dintâi
Și visul meu din urmă.

Hojma üstümdä kalasın,
Kesilsin acılarım;
Bana ilk sevda olasın
Hem bitki düşüm benim.

ȘI DACĂ...

Și dacă ramuri bat în geam
 Și se cutremur plopii,
E ca în minte să te am
 Și-ncet să te apropii.

Și dacă stele bat în lac
 Adâncu-i luminându-l,
E ca durerea mea s-o-mpac,
 Înseninându-mi gândul.

Și dacă norii deși se duc
 De ese-n luciul luna,
E ca aminte să-mi aduc
 De tine-ntotdeauna.

AÇAN

...Açan sırçaya urêr dallar
Da titreerlär kavaklar,
Sansın aklımda benimsin
Da usulca gelärsin.

Açan yıldız gölä bakêr,
İçini aydinnadêr,
Sansın kesiler bir acım,
Duruklanêr fikirim.

Açan kalın bulut daalêr
Ay da göktä şafk eder,
Sansın girersin aklıma,
Düşünerim hep sana.

CRITICILOR MEI

Multe flori sunt, dar puține
Rod în lume o să poarte,
Toate bat la poarta vieții,
Dar se scutur multe moarte.

E ușor a scrie versuri,
Când nimic nu ai a spune,
Înșirând cuvinte goale,
Ce din coadă au să sune.

Dar când inima-ți frământă
Doruri vii și patimi multe,
Ș-a lor glasuri a ta minte
Stă pe toate să le-asculte,

Ca și flori în poarta vieții
Bat la porțile gândirii,
Toate cer intrare-n lume,
Cer veșmintele vorbirii.

Pentru a tale proprii patimi,
Pentru propria-ți viață,
Unde ai judecătorii,
Ne-ndurații ochi de gheață?

KRİTİKLERİMÄ

Çok çiçek var, ama azı
Bu dünneedä meyva yapêr.
Hepsi isteer çok yaşamaa,
Çoyu sa ölüp-silkiner.

Bekim dä kolay şiir yazmaa,
Açan yok ne söyleyâsin,
Sıra dizmää boş laflarlan,
Sade kuyruu uydurasın.

Açan sa canın darsıyêr,
Sıkıntının hem hasretin
Seslerini senin aklın
İsteer başadan seslesin,

Ozaman, çiçeklär gibi,
O seslär, fikirlerindä,
Giiyimni sözdän rubalarlan
İsteerlär olmaa dünneedä.

O kendi yaşaman için
Nerdä sudu kesicilär.
A kendi havezin için
Neredä o buzlu gözlär?

Ah! Atuncea ți se pare
Că pe cap îți cade cerul:
Unde vei găsi cuvântul
Ce exprimă adevărul?

Critici voi, cu flori deșerte,
Care roade n-ați adus –
E ușor a scrie versuri
Când nimic nu ai de spus.

Ah! Ozaman sana geler,
Sansın başına gök düşer;
Nerdä bulacan o sözü,
Ani salt dooruyu söleer?

Siz, kritiklär, boş çiçeklär,
Ani meyva yapmadınız –
Bekim dä kolay şiir yazmaa,
Açan yok ne deyäsiniz.

O, MAMĂ...

O, mamă, dulce mamă, din negură de vreme
Pe freamătul de frunze la tine tu mă chemi;
Deasupra criptei negre a sfântului mormânt
Se scutură salcâmi de toamnă și de vânt,
Se bat încet din ramuri, îngână glasul tău...
Mereu se vor tot bate, tu vei dormi mereu.

Când voi muri, iubito, la creștet să nu-mi plângi;
Din teiul sfânt și dulce o ramură să frângi,
La capul meu cu grijă tu ramura s-o îngropi,
Asupra ei să cadă ai ochilor tăi stropi;
Simți-o-voi odată umbrând mormântul meu..
Mereu va crește umbra-i, eu voi dormi mereu.

Iar dacă împreună va fi ca să murim,
Să nu ne ducă-n triste zidiri de țintirim,
Mormântul să ni-l sape la margine de râu,
Ne pună-n încăperea aceluiași sicriu;
De-a pururea aproape vei fi de sânul meu...
Mereu va plânge apa, noi vom dormi mereu.

OF, MAMU...

Of, tatlı mamu, zamannarın dumanından
Beni çaarêrsın yaprak fışırdamasınnan;
Kara yapının üstünä ay mezarından
Silkiner salkınnar güzdän hem lüzgerlerdän.
Düüerlär dallarınnan, fışlêêrlar sesini...
Hojma düüerlär, uyandıramêêrlar seni.

Açan ölecäm, tepemdä aalama, sevgim,
Tatlı flamburdan bir dal kopar bana, yärim,
Benim başımda şeremetlän dik o dalı,
Onun üstünä düşsün gözlerin yaşları;
Duyacam gölgeyi mezarımda bir kerä...
Diveç uyuyacam bän, uzanacêk gölgä.

Eer olursa, ki ikimiz ölelim bilä,
Koymasınnar bizi o mezarlık yapıya,
Mezarımızı kazsınnar derä boyunda,
Yattırsınnar bizi yannaşık bir tabuda;
Yakın benim güüsümä sän diveç olacan...
Hep aalasın su, biz uyuyalım her zaman.

CE SUFLET TRIST...

Ce suflet trist mi-au dăruit
Părinții din părinți,
De-au încăput numai în el
Atâtea suferinți?

Ce suflet trist și făr-de rost
Și din ce lut inert,
Că dup-atâtea suferinți
Mai speră în deșet?

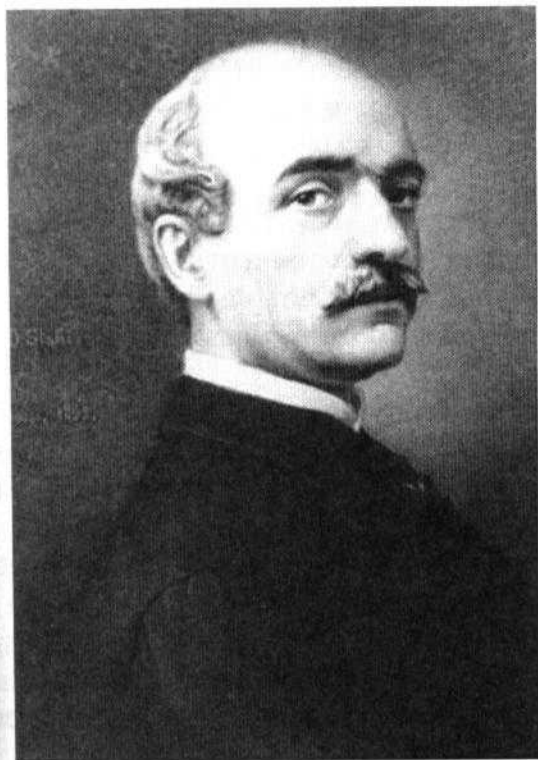
Cum nu se simte blestemat
De-a duce-n veci nevoi?
O, valuri ale sfintei mări,
Luați-mă cu voi!

NE HASRETLİ CAN...

Ne hasretli can vermişlär
Bana o dedelär,
Ki sınınmış ona okadar
Acılar hem zeetlär?

Ne mutsuz can hem faydasız
Hem netürlü kildän,
Ki okadar aldanmaklan
Umutlanêr endän?

Nicä duymêêr, ki betvalı
Yaşamaa yokluklan?
O, denizin dalgaları,
Alın beni sizlän!

VASILE ALECSANDRI
(21.07.1821 – 22.08.1890)

SFÂRȘIT DE TOAMNĂ

Oaspeții caselor noastre, cocostârci și rândunele,
Părăsit-au a lor cuiburi și-au fugit de zile rele;
Cârdurile de cucoare, înșirându-se-n lung zbor,
Pribejit-au urmărite de al nostru jalnic dor.

Vesela verde câmpie acu-i tristă, vestezită,
Lunca, bătută de brumă, acum pare ruginită;
Frunzele-i cad, zbor în aer, și de crengi se deslipesc,
Ca frumoasele iluzii dintr-un suflet omenesc.

Din tuspatru părți a lumii se ridică-nalt pe ceruri,
Ca balauri din poveste, nouri negri, plin de geruri.
Soarele iubit s-ascunde, iar pe sub grozavii nori
Trece-un cârd de corbi iernatici prin văzduh
cronicăntori.

Ziua scade; iarna vine, vine pe crivăț călare!
Vântul șuieră prin hornuri, răspândit înfiorare,
Boii rag, caii rânchează, câinii latră la un loc,
Omul, trist, cade pe gânduri și s-apropie de foc.

GÜZ BİTKİSİ

Evlerimizin konukları, leleklär, kırlangaçlar,
Yuvalarını braktılar, kötü günnerdän kaçtılar;
Turnaların sürüsü, dizili uzun sıraya,
Uçêrlar, biz sä gözederis, düşeris kahıra.

Şen hem eşil kır şindi sörpeşti da oldu acılı,
Kraalardan yanmış çayır şindi görünür sansın paslı;
Yapraklar düşer, uçêr, ayırılêrlar dallardan,
Nicä gözäl temirelär bir insanın canından.

Dünnääyin dört tarafından yukarı gökâ çıktılar,
Ajderlär gibi masaldan, üklü ayazlan bulutlar.
Sevimni gün saklanêr, a kara bulut altında
Bir sürü kış kuzgunu uçêr, karklarkan havada.

Gün kısıalêr, kış geler, atlı poyraz lüzgärlän geler
Lüzgär sıklık eder bacalarda, titiremäk alêr.
Öküzlär üürer, beygırlär kışneer, köpeklär salêr,
Hasretli, düşünüklü insan ateşä yaklaşêr.

IERI ȘI ASTĂZI

Ieri pământul era verde,
Azi pământul e-nălbit
Și prin negură se pierde
Soarele îngălbinit.

Ieri căldură, azi zăpadă,
Și din codrii pudruți
Ies în grabă, după pradă,
Uli și urșii flămânziți.

Ieri voioasa ciocărlie
Zbura-n soare ciripind;
Azi pe vesteda câmpie
S-aud corbii croncăind.

Ieri natura-n tinereță
Era dulce la privit;
Azi urâta bătrâneță
Peste frunte-i s-a lățit!

Ce durere vie, cruntă,
A șters mândrele-i colori
Ș-a făcut a fi căruntă
Din amurgul până-n zori?

DÜN HEM BÜÜN

Dün toprak gercik eşildi,
Büün toprak biyazlandı,
Şindi gün, ani gözäldi,
Dumannarda saklandı.

Dün sıcaktı, büün yaayêr kaar,
Da pudralanmış daadan
Aaç ayılar, atmacalar
Çıkêr avlamaa kurban.

Dün tarla kuşu uçarkan,
Şen çalardı yukarda;
Büün salt kuzgunnar, karklarkan,
Uçêrlar soluk kırdä.

Dün tabiatın gözäl gençlii
Tatlıydı bakmaa bizä;
Büün onun çirkin ihtärlü
Genişlenmiş üzünä.

Ne kötü hem aar acılık
Boyalarını silmiş
Da avşam-sabaa yannaşık
Bim-biyaz olsun yapmış.

O, natură! Ca și tine
Omul verde și-nflorit
Într-o clipă, vai! Devine
O ruină de jălit.,

Și el nici că mai zărește
După timpul de ninsori
Primăvara ce zâmbește
Între soare și-ntre flori!

Ah, tabiat! Senin gibi
İnsan da, bir gül açık,
Bir anda, vay, olêr şindi,
Salt acımaa, bir yıkık!

Da o hiç makar denämeer,
Kaarların zamanından,
İlkyazı, ani gülümseer
Gün, çiçek arasından!

VISURILE

Scumpă, albă lăcrimioară!
Vezi tu roua de pe flori
Cum lucește ș-apoi zboară
De se schimbă-n negri nori?

Astfel gingașa lucire
Din ochi dulci, veselitori,
Trist în lacrimi de mâhnire
Se preface-adeseori!

Câte inimi înflorite
La lumină vesel zbor,
Și deodată vestejite
Fără vreme cad și mor!

Câte visuri de iubire,
Dulci a inimii comori,
Trec, se sting ca nălucire
Și ca fulgeri trecători!

Asta-i legea crudei soarte,
Lege fără' de mângăieri!
Azi e viață, mâni e moarte,
Azi plăcere, mâni dureri!...

DÜŞLÄR

Paalı, biyaz inci çiçää!
Bak çiiyä çiçekliktä,
Onun yalabıklı nicä
Biter kara bulutta!

Hep otürlü nazlı şafklar
Tatlı hem şen gözlerdä
Mutsuz, acı yaş olêlar
Çok kerä bu dünneedä!

Kaç cannar çiçeklendiynän
Aydinnaa şen uçêlar
Da ansızdan sörpeştiynän,
Düşüp erä, ölerlär?

Nekadar sevdalı düşlär,
Canın tatlı gömüsü,
Süüner sansın temirelär,
Nicä yıldırım süünmesi.

Bu kanonu sert kaderin,
Ani yapmêêr isläälik!
Büün yaşamak, yaarın ölüm,
Büün zevk, yaarın acılık!..

Fericit care-mplinește
Visul său pe-acest pământ!
Fericit care iubește
Pân-a cădea-n mormânt!

Căci iubirea din junie
Schimbă lumea-n vesel rai,
Și cu sufletul renvie
În cerescul dulce plai!

Mutlu, kimin gerçeklener
Düşleri bu dünnäada!
Mutlu, angısı hep sever,
Yatmadaan taa tabuda!

Çünkü sevişmäk gençliktän
Yapêr dünnäayı cennet
Da, memlekettä Allahtan,
Canına bulêr kuvet!

CÂNTECE DE LUME**I**

Inima-mi e amărâtă,
Zarea vieții înnegrită!
De-oi trăi n-am ce dori,
N-am ce jeli de-oi muri!

Inimă, fii răbdătoare
Ca pământul sub picioare,
Păn' ce-i zace cu-al tău dor
În mormânt nesimțitor.

Ce-ți slujește de a plânge,
De-a vărsa lacrimi de sânge
Într-a lumii val cernit?...
Valul trece neoprit!

Taci, cumplita mea durere,
Și tot crește în tăcere,
Păn' ce tu la Dumnezeu
Duce-vei sufletul meu!

II

Avut-am odată-n lume
Dor de fală și de nume,
Dar acum vedea-l-aș mort
Chiar și numele ce port!

DÜNNÄÄ TÜRKÜLERİ**I**

Benim canım çok acılı,
Ömürün danı karalı!
Yaşarsam yok ne istemää,
A ölärsäm – acımaa!

Canım, ol ölä kıyretli,
Ayak altında er gibi,
Yatmadaan darsıklınnan
Mezara duymazlınnan.

Ne fayda, ani aalêêrsın,
Ani kannı yaş dökersin
Bu dalgalı dünnäada?...
Durmadaan geçer dalga!

Sus, benim sert, korkunç acım,
Ko sessiz zeetlensin canım
O bitki ana kadar,
Açan sonsuzlaa geçär!

II

Vardı bir kerä dünnäada
Bendä havez şannı ada,
Şindi ko olsun ölä –
Öleyim adlan bilä!

Avut-am odinioară
Mamă dulce, dulce țară;
Dar acum sunt rătăcit
În pustiu nemărginit!

Avut-am în fericire
Un vis dulce de iubire...
Unde-i, Doamne, visul meu?
Unde-l raiul, unde-s eu?

Amar mie, amar mie!
Din cereasca-mpărăție
Ce lung fulger m-a pătruns!
Ce-am fost eu și ce-am ajuns!

III

Ah! durere în ce parte
De tine să fug departe?
Urmă-n lume să nu las,
Nici s-aud a lumii glas!

Cum să scăp de rău, de bine!
Încotro să fug de mine,
Pe pământ să nu mai știu
De sunt mort sau de sunt viu?

Dați-mi, dați-mi aripioare,
Să zbor iute pe sub soare.
Dați-mi aripi de pe dor,
Pe sub noapte iar să zbor.

Duce-m-aș și tot m-aș duce,
Dor să nu mă mai apuce!
Cine-n cale m-a vedea
Să plângă de jalea mea!

Verin, verin kanat bana,
Uçayım günün altında.
Verin kanat özlemdän,
Uçayım gecä dä bän.

Te gidärim, hep gidärim,
Özlem tutmasın istärim!
Ko yolda görän beni,
Aalasın ecelimi!

DORUL

Ah! mi-e dor, mi-e dor de tine,
Îngeraș cu dulci lumine!
Ah! mi-e dor și plâng de jale
Tot privind în a ta cale.

Zi și noapte cu durere
Duios sufletu-mi te cere
Și cu dulci cu blânde șoapte,
Te chem vecinic zi și noapte!

Scump odor, dulce iubită,
Unde-i fața ta slăvită?
Unde-i glasu-ți ce pătrunde?
Unde ești, draga mea, unde?

De-ar fi cerul cu iubire,
Mi-ar aduce-a ta zâmbire,
De-ar fi cerul cu-ndurare,
Mi-ar aduce-o sărutare.

Dar, vai mie! Vremea zboară,
Zile, veacuri se strecoară,
Ș-ai mei ochi nu văd lumină
Și durerea-mi nu s-alină!

ÖZLEMÄK

Ah! Özledim pek seni bän,
Şafk edän, ayozçuum, göktän!
Ah! Özledim hem aalêêrim,
Hem yolunu gözederim.

Gündüz hem gecä acıylan
Canım isteersenı şefklän,
İsteer tatlı fisirtinnän,
İsteer hojma gün-gecäylän.

Paalı yärim, tatlı sevgim,
Nerdä şannı üzün senin?
Nerdä cana girän sesin?
Nerdeysin, sevgim, nerdeysin?

Olaydı gök tä sevgiylän,
Görünsün gülümsemännän;
Gök dayanaklı olaydı,
Bir öpüş getireceydi.

Ama, vay! Vakıdım geçer,
Günnärlän asirlär gider,
Gözlerim dä şılaa görmeer
Hem acım da hiç kesilmeer.

Dorul arde ca un soare
A juniei dulce floare!
Dorul stinge , vestejește
Inima care iubește!

Darsıklım yakêr gün gibi,
O, gençecik çiçek cici!
Hasret süündürer, soldurêr
Canı, ani seni sever!

URSIȚII

Colo-n vale, la fântână,
Două fete spălau lână,
Spălau lână și râdeau,
Iar din gură-așa grăiau:

„Când a bate vânt de seară
Prin ogorul de săcară,
De trei ori să discântăm
Ș-în fântână să cătăm.

Dacă-a fi să ni se prindă,
Om vedea ca-ntr-o oglindă
De-om avea sorți cu noroc
Și ursiți cu ochi de foc.”

Cum bătu vântul de seară
Prin ogorul de săcară,
De trei ori au discântat,
În fântână au cătat,

Și pe-a sa limpede față,
Ca prin vis de dimineață,
Au văzut ele, zâmbind,
Două chipuri strălucind.

YAVKLULAR

Şu çayırda bir pınarda,
Yapaa yıkêêrlar orada
İki kız da gülerlär
Hem ölä lafederlär:

„Avşam lüzgeri esärkän,
Çavdarlar çalkalanarkan,
Üç kerä okuyalım
Hem pınara bakalım.

Tutunarsa okumamız,
Aynada gibi orda biz,
Bahtımızı görecez,
Yavklumuzu seçecez”.

Avşam lüzgeri estiynän,
Kırlarda kaplı ekinnän,
Üç kerä okudular
Da pınara baktılar.

Pınarda suyun üstündä,
Nicä sabaalen düşündä,
Gördülär, gülümsärkän,
İki süret şılarkan.

Cele umbre bălăioare,
Cu gurițe zâmbitoare,
Pluteau lin, se legănav
Și pe fete le-ngânau...

*

Iată că pe apă-n față,
Ca prin vis de dimineață,
Alte două s-au ivit,
Chipuri mândre la privit.

Iar aceste umbre nouă
Nu erau ca cele două,
Albe ca floarea de crin,
Blânde ca cerul senin,

Ci erau de vânt pișcate,
Cu păr negru, sprinceni late
Și cu ochii șoimuleți,
La ochire mult semeți.

„Ian vezi, soro, ce minune!
(Zis-au fetele nebune)
Dorul nostru-l împlinit...
Mult e mândru la privit!

O gölgelär biyazlınnan,
Gülümseli aazlarınnan,
Üzärdi, sallanardı,
Kızlara göz kıpardı...

*

Te genä suyun üstündä,
Nicä sabaalen düşündä,
Taa iki peydalandı,
Görüşleri girgindi.

Ama bu eni süretlär
Diildilär, nicä öbürlär
Biyaz su çiçää gibi,
Uslu açık gök gibi.

Üzleri lüzgerdän yanmış,
Saçlar kara, kaşlar geniş,
Duan gibi gözleri,
Keezlemää becerikli.

„Bak, mari, Allah yaratıı!
(Dediydi kızlar alatlı)
İsteyiş gerçiklendi,
Girginnär üzä çıktı!

Vezi tu cele umbre mute?
Parcă vrea să ne sărute.
Vezi cum brațele-și întind?
Parcăvreu să ne cuprind!”

N-au sfârșit bieteles fete,
Și pe frunte, și pe plete,
Nu știi cine le-au furat
Câte un dulce sărutat

*

Cele fete, la fântână,
De-atunci nu mai spală lână;
Căci în codru și la drum
Își prtrec zilele acum.

Acum știi ce fel s-aruncă
În dușmani glonți din luncă,
Ș-ades ele au văzut
Ce-i fuga de arnăut.

Că de când pe frunți, pe plete,
Au simțit mândrele fete
Câte-un dulce sărutat,
Ele-n codru au urmat.

Görersin mi sessizleri?
Te isteerlär öpmää bizi.
Görersin mi elleri,
Sarmaşmaa hazır ani?"

Lafı bitirmedään kızlar,
Annılarında duydular,
Bilmeerlär, nicä oldu,
Tatlı öpüslär kondu.

*

Artık kızlar o pınarda
Yıkamêêr yapaa yanında;
Çünkü daada o andan
Bulunêrlar gün-gündän.

Bilerlär, nicä uçêrlar
Arnautlara kurşumnar.
Pek çok kerä gördülär,
Nicä kaçêrlar onnar.

Te nezamandan o kızlar
Annılarında duydular,
Ne tatlı o öpüslär,
Onnar daaya gittilär

Doi voinici cu sprinceni late,
Cu fețe de vânt pișcate
Și cu ochii șoimuleți,
La ochire mult semeți.

İki girgin pelivannan,
Kara saçlan, sık kaşlarlan,
Duan gibi gözleri,
Keezlemää becerekli.

SERENADĂ

Tu din cer venită-aice
Ca să faci lumea ferice.
Dă-mi o zi din viața ta;
Dă-mi o zi dumnezeiască
Sufletul să-mi fericească,
Și eu sufletul ți-oi da.

Fie-n lume rău sau bine,
Lumea-ntreagă pentru mine
Stă cuprinsă-n umbra ta.
Dă-mi o zi dumnezeiască
Sufletul să-mi fericească,
Și eu sufletul ți-oi da.

Tu dai viață cu-o zâmbire,
Moarte cu-a ta nesimțire,
Raiul cu iubirea ta.
Dă-mi o zi dumnezeiască
Sufletul să-mi fericească,
Și eu sufletul ți-oi da.

SERENADA

Göktän geldin sän burayı
Kismetli yapmaa dünnääyi,
Ver bir gün ömüründän;
Ver bir allah günü bana,
Mutluluk getir canıma
Da canımı al bendän.

Nesoy sa işlär bu dünneedä,
Hep o türlü güneş göktä
Hiç görünmeer gölgendän.
Ver bir allah günü bana,
Mutluluk getir canıma
Da canımı al bendän.

Can versän gülümsemännän,
Ölüm senin duymazlınnan;
Sevdanı ver cennettän,
Ver bir allah günü bana,
Mutluluk getir canıma
Da canımı al bendän.

PE UN ALBUM

De vrei să scriu pe-acest album
Frumoase versuri ca și tine,
Cerească floare, – al tău parfum
Îmbete sufletul din mine.

De vrei să cânt cu gingaș dor
Tot ce inspiră-a ta privire,
Deschide-mi ceru-ncântător
Prin îngereasca ta zâmbire.

De-ai vrea să-mi spui tu un cuvânt
Pe care nu-ndrăznesc a-ți zice,
Eu m-aș trezi chiar din mormânt
Ca să te cânt voios, ferice.

BİR ALBOMDA

Açan isteersin yazılsın
Gözâl şiir, nicä sän, alboma,
Göktän çiçek gibi dufin,
Nicä içki çıksın kafama.

İstärsän türkü özlemnän,
Uyandırêr neyi bakışın,
Aç bana gökü sesinnän,
Nicä gülüşü bir ayozun.

İstärsän sölemää bir söz.
Ne kıyışamêêrim demää bän,
Mezardan da verärim ses,
Türkümü sesleyäsin sän.

OKTAVIAN GOGA
(1.04.1881 – 7.05.1938)

SARA

Bolta și-a cernit năframa
Ca o mamă întristată,
Floarea soarelui pe câmpuri
Pleacă fruntea-ngândurată.

Zare-și picură argintul
Pe ovezele de aur,
Ostenit, din aripi bate,
Ca un vis pribeag, un graur.

Codrul cântăreții-și culcă,
Doarme trestia bolnavă,
Dorm doi pui de nevăstuică
Sub o brazdă de otavă.

S-a oprit trudită moară,
Doarme apa la irugă,
Răzimat pe coate-adoarme
Un cioban întins pe glugă.
Doarme cerul și pământul
Într-o dulce-mbrățișare...
Doar izvorul mai tresaltă
Ca un sân de fată mare.

AVŞAM

Gök karartmış barizini,
Sansın bir hasretli ana,
A gündöndü düşünöklü
Annısını iiltmiş kıra.

Hava altın yulaflara
Gümüşlerini damnadêr,
Bir düş gibi yalnız sıırcık
Kanatçıklarını silker.

Daa yattırêr kuşlarını,
Uyuyêr marazlı kamış
Hem eş gelincik sıçanı,
Nerdä bir kayırım yatmış.

Duraklanmış yorgun dermen,
Uyuyêr suyu kopkada,
Uyuklêêr çoban dirseendä,
Uzadılmış yaamurluunda.

Uyuyêrlar gök hem toprak,
Gök tatlı kaplamış eri,
Salt sızıntı hep taa sarsêr,
Nicä büük kızın güüsleri.

BĂTRÂNI

De ce m-ați dus de lângă voi,
De ce m-ați dus de acasă?
Să fi rămas fecior la plug,
Să fi rămas la coasă.

Atunci eu nu mai rătăceam
Pe-atâtea căi rătățe
Și-aveați și voi în curte-acum
Un stâlp la bătrânețe.

M-aș fi-nsurat când isprăveam
Cu slujba la-mpăratul,
Mi-ar fi azi casa-n rând cu toți...
Cum m-ar cinsti azi satul...

Câți ai avea azi dumneata
Nepoți, să-ți zică: „Moșu...”
Le-ai spune spuză de povești...
Cu Împăratul Roșu...

* * *

Așa... vă treceți, bieți bătrâni,
Cu rugi la Preacurata,
Și plânge mama pe ceaslov,
Și-n barbă plânge tata...

İHTÄRLAR

Neçin yolladınız sizdän
Beni tez evimizdän?
Kalaceydım ool pulukta,
Diil ayırı kosadan.

Ozaman bän gezmeyceydım
Ölä türlü yollarda,
Olaceydım sizä direk
İhtärlıkta aulda.

Evleneceydım, döndüynän
Slujbadan padişaada,
Olaceydı kendi evim,
Sayılaceydım küüdä.

Kaç unuka duuaceydı
„Dädu” sana desinnär...
Söleyceydin masal, nerdä
Kırmızı Padişaalar...

* * *

Ölä geçer günneriniz,
Duaylan Panaiyaya;
Aalêêr ana dua kiyadına,
A boba – sakalına..

NOI

: La noi sunt codri verzi de brad
Și câmpuri de mătasă;
La noi atâția fluturi sunt,
Și-atâtea jale-n casă.
Privighetori din alte țări
Vin doina să ne-asculte;
La noi sunt cântece și flori
Și lacrimi multe, multe...

Pe boltă, sus, e mai aprins,
La noi bătrânul soare,
De când pe plaiurile noastre
Nu pentru noi răsare...
La noi de jale povestesc
A codrilor desişuri,
Și jale duce Murășul,
Și duc tustrele Crișuri.

La noi nevestele plângând
Sporesc pe fus fuiorul,
Și-mbrățișându-și jalea plâng
Și tata și feciorul.
Sub cerul nostru-nduioșat
E mai domoală hora,
Căci cântecele noastre plâng
În ochii tuturor.

BİZ

Bizdä var küknar daaları
Hem çok ipek kırlarda;
Ölä çok pipiruda var,
Nicä kahır içerdä.
Aşırı halktan bülbüllär
Gelerlär doyna seslemää;
Bizdä var çok türkü, çiçek
Hem çok göz yaşı dökmää...

Bizdä ihtärlamış güneş
Üüsek göktä pek şılêêr,
Nezamandan topraamızda
Bizim için o duumêêr...
Daaların çalılıkları
Kahırı annadêrlar,
Kahırı götürer Mureş⁸,
Hem Krişlär⁸ götürerlär.

Bizdä karılar aalarkan
İplik işleerlär iiylän,
Kucaklarkan kahırını
Aalêêr boba oolunnan.
Bizim taa yavaş horumuz
Tatlı gökün altında,
Neçinki türkümüz aalêêr
Hepsinin gözlerindä.

Și fluturii sunt mai sfioși
Când zboară-n zări albastre,
Doar roua de pe trandafiri
E lacrimi de-ale noastre.
Iar codrii ce-nfrățiți cu noi
Își înfioară sânul
Spun că din lacrimi e-mpletit
Și Oltul, biet, bătrânul...

Avem un vis neîmplinit,
Copil al suferinții,
De jalea lui ne-au răposat
Și moșii și părinții...
Din vremi uitate de demilt,
Gemând de grele patimi,
Deșertăciunea unui vis
Noi o stropim cu lacrimi...

Kelebeklär dä sakınêr,
Uçarkan önümüzä,
Çünkü bizim yaşlarımız
Çii gül çiçeklerindä.
Açan daalar-kardaşlıklar
Büülderlär güüslerini,
Deerlär, ki yaştan örülü
O ihtär Olt¹¹, zavallı...

Bir düşümüz olamadı,
Kaldı sade acılar.
Kahırlardan geçindilär
Dedelär hem atalar...
Unutulmuş zamannardan,
Darsıklıktan aalarkan,
Biz o bir düşün boşluunu
Serperiz hep yaşlarlan...

¹¹Romınyanın dereleri.

UN TRANDAFIR SE STINGE

Cu trupul biruit de jale
Un trandafir se stinge-n glastră,
Stropindu-și plânsul de petale
Pe perinița din fereastră...

Se zbuciumă sărmana floare
Și moare-n patima ei mută,
Ca-n inima de fată mare
O dragoste nepricepută.

Se zbuciumă și până mâne
Își scutură podoaba-ntreagă,
Iar mâna gingașei stăpâne
Alt trandafir o să-și culeagă.

Și rând pe rând au să mai vie
Tot alte flori în vechea glastră,
Asemeni viselor ce-nvie
Și mor zâmbind în calea noastră.

BİR GÜL SÜÜNER

Teninnän sörpeşmiş kahırdan,
Bir gül süüner çiçek çölmeendä,
Aalarkan akan yapraklarlan,
Serper yastıcaa pençeredä.

Zavallı çiçecik zeetlener
Hem öler sessiz sevgisindä,
Nicä bilinçsiz sevda öler
Bir etişmiş kızın canında.

Etişmeyecek o gözellii
Bu çiçeciin ikinci gunä;
Cici çorbacıykanın eli
Başka gül alacek kendinä.

Sıra-sıra eni çiçeklär
Hep açaceklar pençeredä,
Nicä diriler gözäl düşlär
Da öler bizim yolumuzda.

SINGUR

Bolnăvit de doruri multe,
Moare-n geam azi busuiocul.
Ni s-a dus în altă țară
Amândurora norocul.

Și grădina mi-e pustie,
Lăcrămând se stinge macul,
Văduvit de fluturi galbeni
Și de mâna ta, săracul.

Purtători senini de grijă,
Unde sunteți, ochi căprui?
Neplivită-i buruiana
Celor patru cărării.

YALNIZ

Hastalanmış darsıklıktan,
Feslen öler pençeredä.
İkimizin kısmetimiz
Gitti aşırı devledä.

Başçam da şindi boş oldu,
Süüner haşış, yaş dökärkän,
Tertiplenmemiş elinnän,
Brakılmış kelebeklärlän.

Nerdeysiniz, komur gözlär,
Bana tatlı hatır güdän?
Yolunmadı yaban otu
Yolcaazlarının üstündän.

PĂRĂSIT

Mor multe șiraguri de clipe
Și nimeni nu-mi bate la poartă,
Când vremea-mi așterne pe suflet
Cenușa ei aspră și moartă.

Vin neguri cu noaptea pe umeri,
Și bezna mă-nghite, nătângă,
Și viforul vine, păgânul,
A viselor aripi să-mi frângă.

Nu-i rază să-mi mângâie fruntea,
Încet coborându-mi din stele...
Mai străluci-va vreodată
Altaru-nchinărilor mele?

Stejarul nădejdlor multe
Își scutură frunzele moarte...
Vai, tu ești atât de frumoasă,
Și tu-mi ești atât de departe...

BRAKILMIŞ

Geçerlär sıraylan kıpışlar,
Kimsey başka açmêêr kapumu,
Açan zaman döşer canıma
O geçinmiş hem sert külünü.

Dumannar geler gecelärlän,
Ahmak uçurum¹² beni yudêr,
Barbar sakırgalar gelärkän,
Düşümün kanadını kırêr.

Yok şua suazlasın annımı,
Usulca gelärkän yıldızdan...
Şafk edecek mi taa bir kerä
Benim dualarıma altardan?

Çok umutlarımın meşesi
Ölü yapraklarını silker...
Vay, sade sän ölä gözälsin,
Ama büük yol bizi ayırêr...

¹²Uçurum – пропасть.

TRISTIA

Tristețea mea, adâncă mare,
Fără de margini, fără fund,
În largul ei fără hotare
Atâtea vifore s-ascund...

Tristețea, zestră de-o viață,
M-a petrecut de obicei,
Tăcută peșteră de ghiață,
Atât de frig e-n umbra ei...

Tristețea ce zâmbește mută
Din ochii mei când ne-ntâlnim,
Cu taina ei nepricepută
Mă cheamă azi la țintirim...

KAHIR

Benim kahırım – derin deniz,
Ani yok dibi-kenarı,
Onun meydanında bitkisiz
Çok sakırga durêr saklı.

Kahırım – ömürümün çiiizi
Herzaman benimnän bilä,
Sessiz hem buzlu peşçerası,
Ne suuk onun gölgesindä!

Kahır, ani sıridêr lafsız,
Buluştuyınan gözlerimdän,
Görüner sana ölä mecüz –
Bana çaarış mezarlıktan...

DE-O SĂ MOR

De-oi muri la primăvară
Să mă plângeți tu și mama;
Amândouă să mă plângeți
Și să vă cerniți năframa.

Nimeni altul nu jelească
Răposata voastră fală,
Și vă rog, cu îngroparea
Nu vă faceți cheltuială...

Să-l chemați pe popa Naie
Să-mi citească din scriptură,
Și să spună cuvântare,
C-am fost om cu-nvățătură.

Dar că m-am născut, pesemne,
Într-o zodie ciudată,
De ma bătut nenorocul
De pe lumea asta toată.

Are să-ntristeze satul
Rostul meu atât de jalnic,
I-or cădea și popii Naie
Lacrimi multe-n molitfelnic.

EER ÖLÄRSÄM

Eer bu ilkyazın ölärsäm,
Aala beni sän anamnan;
İkiniz aalayasınız
Kara benizli duaklan.

Kimsey başka acımasın
Sizin metin ölünüzü
Hem, yalvarêım, gömmäklän
Harcamayın paranızı...

Çaarın salt popazı Naie
Okusun ay yazısından,
Sölesin sölemeesini,
Ki biriydim bilirlerdän.

Ama duumuşum, bezbelli,
Ölä bir fasıl zodiyada,
Ki düüdü hep kısmetsizlik
Bu bütün aydın dünnäada,

Benim acılı kaderim
Kahır getirecek küüyä,
Yaş dökecek popaz Naie
Ay dua kitabın üstünä.

Voi să-i dați lui popa Naie
Liturghii o lună-ntreagă,
Că-i sărac și popa Naie
Și n-are bucate, dragă.

Sımarlayın benim için
Bir ay sabaa slujbasını,
Götürün türlü imeklär,
Alsın o da sofrasını.

O LACRIMĂ

De-ar fi să-ți împărțești o dată
Tu bogățiile ce ai,
Din toate darurile tale,
Ți-aș cere-o lacrimă să-mi dai.

Mi-ai da atunci un strop de suflet,
Ce din adâncuri îmi răsare,
Căci numai din adâncul mării
Se pescuiesc mărgăritare.

BİR GÖZ YAŞI

Eer paylaştırsan bir kerä
Paalı işlerini senin,
O türlü adamaklarından
Salt göz yaşın olsun benim.

Veräsin bir damna canımdan,
Ani derinniimdän duuêr,
Çünkü sade derin denizdän
Paalı sedeflär alınêr.

GRIGORE VIERU
(14.02.1935 – 18.01.2009)

ÎN LIMBA TA

n aceeași limbă
toată lumea plânge,
în aceeași limbă
râde un pământ.
Ci doar în limba ta
durerea poți s-o mângâi,
iar bucuria
s-o preschimbi în cânt.

În limba ta
ți-e dor de mamă,
și vinul e mai vin,
și prânzul e mai prânz.
Și doar în limba ta
poți râde singur,
și doar în limba ta
te poți opri din plâns.

Iar când nu poți
nici plânge, nici râde,
când nu poți mângâia
și nici cânta,
cu-al tău pământ,
cu cerul tău în față,
tu taci atunce
tot în limba ta.

ANA DİLİNDÄ

Hep birtürlü dildä
aalêêr bütün dünnää,
hep birtürlü dildä
güler bir toprak.
Salt ana dilindä
acını kolaylêêrsın,
sevincini sä
türkü yapêrsın.

Ana dilindä
özleersin ananı,
şarap ta taa şarap,
üülen dä taa üülen.
Salt ana dilindä
yalnız gülersin,
salt ana dilindä
aalamanı kesersin.

Becermedään sä
ne aalamaa, ne gülmää,
ne dä suazlamaa
hem dä çalmaa
senin erinnän
hem gökännän birerdä,
sus ozaman
ana dilindä.

MAMA ÎN CASA NOASTRĂ

Ne supărăm pe ea
că nu vede bine,
atunci când
strică paharul de cristal.

Ne supărăm pe ea
că n-aude bine,
atunci când
în loc de pâne smolită
pâne albă ne-aduce.

Ne supărăm pe ea
că îmblă încet,
atunci când
ne face curat în casă
și oaspeții trebuie
să vină.

Ne bucurăm
că nu vede bine,
atunci când
ne sărutăm soațele tinere.

ANAMIZ EVİMİZDÄ

Biz küseriz ona,
ki görämeer islää,
açan o
kırêr filcanı
kristaldan.

Biz küseriz ona,
ki işitmeer islää,
açan o
çavdardan ekmään erinä
biyaz ekmek getirer.

Biz küseriz ona,
ki gezer yavaş,
açan o
temizlik yapêr evimizdä
da konuklar gelecek
tez bizä.

Sevineriz,
ki görämeer islää,
açan biz
genç karılarımızı öperiz.

Ne bucurăm
că n-aude bine,
atunci când
ne spunem cuvinte
de dragoste.

Ne bucurăm
Că pe scări se urcă încet,
Atunci când
Nu mai putem să ne zmulgem
Din îmbrățișările
Mai dulci ca poamele.

Oh, mamele noastre,
mamele

Sevineriz,
ki iſitmeer islää,
açan biz
söleeriz sevda
laflarımızı.

Sevineriz,
ki merdivendä gezer yavaş,
açan biz
becermeeriz ayrılmaa
kucaklarımızdan ölä
tatlı, sansın üzüm.

Ah, analar,
analarımız bizim!

AD PE APE

Soarele jos a picat,
Soarele, soarele,
Ca rochia ta din pat,
Soarele, soarele.

Cade o frunză din înalt,
Frunzele, frunzele,
Ca palma mea din părul tău cald,
Frunzele, frunzele.

Lunecă din cer o stea,
Stelele, stelele,
Ca lacrima pe fața ta,
Stelele, stelele.

Cad pe ape flori de tei,
Florile, florile,
Ca chipul meu în ochii tăi,
Florile, florile.

DÜŞERLÄR SUYA

Güneş düştü yukardan,
O güneş, o güneş,
Sansın fistanın pattan,
O güneş, o güneş.

Bir yaprak düşer aaçtan,
Yapraklar, yapraklar,
Nicä elim sıcak saçından,
Yapraklar, yapraklar.

Kayêr bir yıldız göktä,
Yıldızlar, yıldızlar,
Bir yaş gibi üzündä,
Yıldızlar, yıldızlar.

Flambur çiçää düşer suya
Çiçeklär, çiçeklär,
Süretim gibi gözünä,
Çiçeklär, çiçeklär.

VREAU SĂ TE VĂD

– Vreau să te vad, femeie,
Sau vino să mă vezi,
Mi-e dor de iarba crudă
A ochilor tăi verzi;

De-a tale negre gene
Ce tremură ușor
Ca aburul de ploaie
Deasupra codrilor.

– Vreau să te văd, bărbate,
Sau vino să mă vezi,
E timpul coasei, iată,
În ochii mei cei verzi.

Cosește, hai – ca iarba,
Cu roua și cu stea,
Mai deasă și mai verde
Să crească-n urma ta.

İSTEERİM SENİ GÖRMÄÄ

– Hay görüşelim, karı,
Sendä yada bendä!
Özledim körpä otu
Eşil gözlerindä;

Kara kirpiklerini
İlin titireyän,
Yaamurun buuyu gibi
Daaları kaplayan.

– Hay görüşelim, adam,
Sendä yada bendä,
Şindi orak vakıdı
Eşil gözlerimdä.

Hay biç – aniki otlar,
Ciilän hem yıldızlan,
Taa sık hem da taa eşil
Büüsün senin ardından.

RUGĂ

Acestei femei suferinde,
Îndură-te, soartă, de ea,
Bucueă-i sânii cu lapte
Și adu-i copilul ce-l vrea.

Fă să-i lumine pe față
Maternele pete frumos
Ca frunza de aur a toamnei
Pe-al lacului chip luminos.

Fă ca să guste și dânsa
Rozul buchetelor măr
Al micii ființe și-i varsă
Pre leagăn adâncul ei păr.

Împle cu floarea pelincii
Ramura verdelui tei,
Adă norocul de mamă
Acestei frumoase femei.

DUA

Bu kararı, ani zeetlener,
Sän acımaa çalış, kader,
Doldur güüslerini sütlän,
Ver uşaa, ani o isteer;

Yap, ki üzündä şılasın
Gözäl ana benekleri,
Nasıl gölün şafklı üstündä
Güzün altın yaprakları.

Yap, aniki datsın o da
Alma gibi pembedini
Küçük yaratın da düştür
Sallangaca sık saçını.

Doldur plänanın çiçäännän
Dalını eşil flamburun,
Getir ana kısmetini,
Ki karı taa gözäl olsun.

DOR

Ce mai face, iubito
Gura ta în văpăi,
Coama ta aburită,
Roua ochilor tăi?

Sânii tăi de lumină
Cărei dragi amintiri,
Cărui dor se închină?
Ce mai miră? Îi miri?...

Aici multă mireasmă,
Brazi pe culme sunt mulți.
Numai apa mireasă
Tremură-n munți.

Ca o lacrimă naltă
Picurată pe pânză
Ce mai plânge odată
După ce a fost plânsă.

Ce mai face, iubito,
Gura ta în văpăi,
Coama ta aburită,
Roua ochilor tăi?

ÖZLEMÄK

Nicä Şindi, sevgilim,
O alifli aazın,
Hem buulanmıŐ saçların,
Hem çiiili gözlerin?

Senin Şafklı güüslerin
Angı anılara
Hem Őefkä dua ederlär?
O tatlı annara!

Burda çok gözäl koku,
Çok çam var tepedä,
Sade, gelin gibi, su
Titireer bayırda,

Sansın bir yaş üüsektä
Ak bezä hep damnêêr,
AalamıŐ sa bir kerä,
Şindi genä aalêêr.

Nicä Şindi, sevgilim,
O alifli aazın,
Hem buulanmıŐ saçların,
Hem çiiili gözlerin?

DE CE AI FI TRISTĂ?

Mi-ai fost aproape-ntotdeauna,
De nimeni si nicicând umbrită.
Norocul cerului e luna,
Norocul meu ești tu, iubito.
Te știi de când ca o zambilă
Creșteai sub cer de primavară.
Erai frumoasă si copilă
Frumoasă-ai fost și domnișoară.
De ce-aș fi trist,
De ce-ai fi tristă?!

Eu drag îți sunt, tu dragă mie.
Dea Domnul și copiii noștri
Așa de fericiți să fie!
Eu văd tristețea cum colindă
Prin dureroasa ta privire
Si văd, iubito, în oglindă
Cum zmulgi din păr albite fire.
Iubita mea și-a mea comoară,
Nu mai fi tristă chiar de-i toamnă.
Frumoasă-ai fost și domnișoară,
Frumoasă ai rămas și doamnă.
Te-albește prima nea ușoară,
N-o tăinui pe sub năframă.

NEÇİN KAHIRLIYSIN?

Hojma canın bana yakındır,
Kimseylän gölgeli olmazsın;
Gökün kısmeti gözäl aydır,
Benim kısmetim, yärim, sänsin.
Bir zümbül gibi görünärdin,
Ani büüyer gökün altında;
Gözäldin, açan taa uşaktın,
Hep ölä gözäldin kızılında.
Neçin kahırsak biz olalım?
Sän beni seversin, bän seni.
Allah versin, dä uşakların
Olsunnar hep ölä kısmetli!
Görerim hasretli üzündä
Senin acılı bakışını
Hem görerim seni aynada,
Kopararkan aarmış saçını.
Benim yärim hem gömüm benim,
Olma kahırlı, ki çok yaşın.
Nicä sän kızılında gözäldin,
Hanım da olarak gözäl kaldın.
İlk kraadan aarmış saçlarını
Saklama barizin altında.

N-o tăinui pe sub năframă.
Frumoasă-ai fost și domnișoară
Și mai frumoasă ești ca mamă.
Te bucură și nu fi tristă,
Așa sunt toate rânduite.
Frumoasă este orice vârstă,
Un dar ce Domnul ni-l trimite.

.

Ne düzärdi senin kızlıını,
Taa gözäl yapêr analıında.
Sevin dä olma hiç kahırlı,
Karılar gözäl herbir yaşta.
Erdä ölä hepsi sıralı –
Dayma dua edelim Allaha.

CE TÂNĂRĂ EȘTI

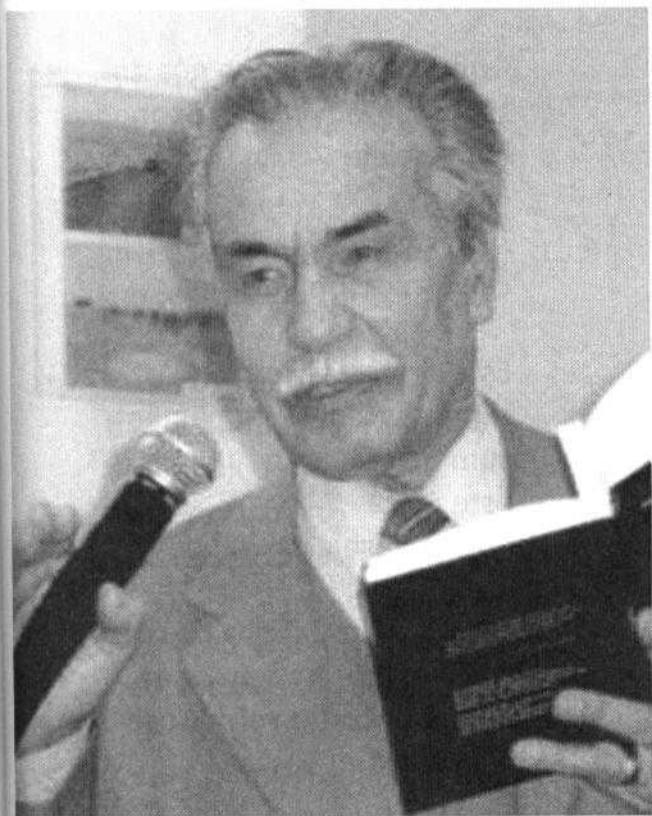
Curând
Va răsări soarele
Și va fi ca trupul tău
Gol, rourat.
Spice l-or înveli,
Ramuri l-or coperi.

Curând
Va asfinți soarele
Și va avea îndureratul
Meu chip.
Ape îl vor sorbi,
Pământul l-o coperi.

NE GENÇSİN

Tezdä
Şafklı güneş duuacek,
Olacak tenin gibi
Çıplak, çiiili.
Başaklar örtecek,
Dallar saracak.

Tezdä
Güneş kauşacak
Da olacak hasretli tenim
Gibi.
Sular yuducek,
Toprak kaplayacak.

DUMITRU MATCOVSCHI
(20.10.1939 – 26.06.2013)

CU LIMBA NOASTRĂ

Este a noastră limba noastră
și noi suntem cu ea popor,
cum stelele
în cer
sunt stele
cu veșnica lumină-a lor.

Este a noastră limba noastră
și noi suntem cu ea pământ,
cum marea mare
este mare
cu ape veșnic vălurând.

Este a noastră limba noastră
și soartă noi suntem cu ea,
cum este codru verde soartă
cu ciuta și cu pasărea.

Din străbuni cu limba noastră
noi am crescut și creștem, demn,
cum crește pomul din țărână
suită-n frunză și în lemn.

BİZİM DİLİMİZLÄN

Bizim o, bizim dilimiz,
hem onunnan bir halkız biz,
nicä yıldızlar
göktä,
diveç şafklarınnan orda –
gerçek yıldız.

Bizim o, bizim dilimiz,
biz dä onunnan bir toprak,
nicä büyük deniz –
gerçek deniz,
suyunnan dalgalanarak.

Bizimnän o, bizim dilimiz,
hem onunnan kaderimiz,
nicä eşil daayın haliz
kaderi olmaz kuşlarsız.

Eveldän biz dilimizlän
büüdük, gururlu olarak,
nicä aaç büüyer topraktan,
a dallarda büüyer yaprak.

Ci noi cu ea, cu
limba noastră,
nemuritori vom fi oricând,
nemuritori cum e Pământul
cu Soarele mereu arzând.

Çünkü biz bilä
dilimizlän
sonsuz olacez her vakit,
nicä sonsuz gök hem Toprak
bilä Günnän, hojma yanarak.

DOAR FEMEIA

Mai regină decât floarea
doar femeia poate fi.
Mai adâncă decât marea
doar femeia poate fi.

Mai înaltă ca destinul
doar femeia poate fi.
Mai amară ca pelinul
doar femeia poate fi.

Mai frumoasă decât viața
doar femeia poate fi.
Mai deșteaptă ca povața
doar femeia poate fi.

Mai cuminte ca poemul
doar femeia poate fi.
Mai cumplită ca blestemul
doar femeia poate fi.

Mai aproape decât dorul
doar femeia poate fi.
Mai de șoaptă ca izvorul
doar femeia poate fi.

SALT KARI

Taa kraliçe¹³ güllerdän
salt karı olabilir.
Taa derin bir denizdän
salt karı olabilir.

Taa üüsek kaderindän
salt karı olabilir.
Taa çok acı pelindän
salt karı olabilir.

Taa tatlı ömüründän
salt karı olabilir.
Taa sefa şüküründän
salt karı olabilir.

Taa uslu poemadan
salt karı olabilir.
Zararcı taa betvadan
salt karı olabilir.

Taa yakın özlemektän
salt karı olabilir.
Taa titrek sızıntıdan
salt karı olabilir.

¹³ kraliçe(türkçä)-regină/королева

Mai de-april ca primăvara
doar femeia poate fi.
Și mai dulce ca vioara
doar femeia poate fi.

Taa nazlı april aydan
salt karı olabilir.
Taa gözäl kemeñçedän
salt karı olabilir.

ACOLO

Acolo. Dar unde? Acolo.
În ploaie. În vânt. În urgie.
În spulber. Acolo. În spulber.
În grea vesnicie.

Acolo. Dar unde? Acolo.
În noapte. Adâncă. Adâncă.
În haos. Acolo. În haos.
Pe vârful de stâncă.

Acolo. În mare. În urlet.
De fiară. Acolo. În mare.
În crâncen vârtej. În răsfârângerii.
De ape barbare.

Să ardem. Acolo. Să ardem.
Cum tortele ard. Cu credință.
Aproape să ardem. Aproape.
Spre biruință.

ORADA

Orada. Ama nerdä? Orada.
Yaamurda. Lüzgerdä. Çıvgında.
Boranda. Orada. Boranda.
O zor sonsuzlukta.

Orada. Ama nerdä? Orada.
Haosta. Orada. Haosta.
Orada. Derin, derin gecedä...
Taş baircıkta.

Yırtıcı gibi ulumakta.
Orada. Denizdä. Uultuda.
Korkunç su çevirintisindä.
Barbar sularında.

Yanalım. Orada. Yanalım.
Fakellär gibi. İnanmaklan.
Yakın hembettän biz yanalım,
Ama ensemäklän.

APĂRĂ-MĂ FRUNZA DE TEI

Apără-mă, frunză de tei,
te rog, mă apără:
sălbatic dușmanii mei
tună și scapără.

Păzește-mă, frunză de dud,
te rog, mă păzește:
prieteni m-au vândut
mol-do-ve-neș-te.

Lovește-mă, frunză de măr
cu neândurare:
am căutat adevăr
în trădare.

Ascunde-mă, frunză de soc,
te rog, mă ascunde:
indivia-i cu noroc
aici și oriunde.

Alină-mă, frunză de nuc,
te rog, mă alină:
speranțele-au ars ca pe rug,
ah, fără lumină...

KORU BENİ FLAMBUR YAPRAA

Flambur yapraa, koru beni,
koru, yalvarêım:
duşmannardan, ursuz ani,
raatsızlık çekerim.

Dut yapraa, beklä beni,
yalvarêım, ol bekçi:
dostlarım, İuda gibi,
oldular satıcı.

Ur bana alma yapraa
acımasızlıklan:
olmaz dooruluu bulmaa,
amazçılıklan.

Miimer yapra, sakla beni,
yalvarêım, yap ölä:
kıskançlık kısmetli
burda hem hererdä .

Ceviz yapraa, acı beni,
yalvarêım raatsız:
umutlar, ateştä gibi,
yandılar şılaksız...

AVTORUN, MOLDOVA YAZICILAR BİRLİİN AZASININ KİTAPLARI:

1. Sizi yazdım kalbimä (peetlär, annatmalar), 2010 yıl;
2. Acı pelin Bucakta (kısa roman), 2011yıl;
3. Can sıcaklı (peet kitabı), 2012 yıl;
4. Pelin amar în Bugeag (ikinci kitap romın dilindä), 2013 yıl;
5. Candan fikirlär (peetlär, annatmalar, çevirmelär – seçmä yaratmaklar), 2013 yıl;
6. Rätăcit în amintiri (Kayıp olan anmaklarda), (peetlär, annatmalar, çevirmelär – iki dildä), 2014 yıl.

„Pelin amar în Bugeac” hem „Candan fikirlär” kitaplar için, 22-nci Halkarası Kitap Salonunda Kişinövda, avtora diplom hem premiya „Etnos” verildi.

Avtorun birkaç annatmaları hem çok peetleri „SABAA YIDIZI” jurnalda, Nr: 49, 56, 60, hem Romıniyada „Lohanul” jurnalda, Nr: 27-29, tiparlandı.

İÇİNDEKİLÄR

Zamanın sesleri.....	3
Gagauz ana dilim	15
Ana dilsiz halk... ..	17
Gagauzkalar	18
Gagauz küüleri	19
li gecelär... ..	21
Yaşasın analar	23
Bän hem sän	24
Yaamurlu güz.....	26
Göl boyunda	28
Kasavetli güz	29
Güz bitikisi	30
Çıvgın	31
Poyrazdan kış gelir.....	32
Kış küüdä	34
Kaarlı kış.....	36
İlkyaz geldi çiçeklerle	37
İlkyaz Bucakta	39
Gecä.....	41
Orak ayı.....	42
Sıcak havada	43
Bulutsuz gecedä.....	44

Çin-sabaalen	45
Gecä usluluu	46
Kahır	47
Gerçek sevda	49
Özledim.....	52
Olêr ölä...	54
Pudralanmış zülûf	55
Umutsuzluk	56
Saksaan	57
Yalnızlık	59
Benim inanım	62
Yaradıcılık yolunda	63
Nasaat.....	64
İilenmäk	65
Hristian dini	67
Kasaba örtüsü	69
Kayıp olan anmalarda	70
Kaldırılmışlar	71
Tabiatın zakonu	73
Unutulmuş mezarlar	74
Mezarlık	76
Ayaz saurgunnan	78
Girgin hem korkak	79
Dılan hem kurbaa	80

Mihay Eminesku	81
De ce nu-mi vii	82
O, gel bana	83
Pe lângă plopii fără soț.....	86
Tek kavakların yanından... ..	87
Ce te legeni.....	90
Neçin sallanêrsın... ..	91
Somnoroase păsărele... ..	92
Uykulu kuşçazlar... ..	93
La steua	94
O yıldıza	95
Ce e amorul?	96
Ne o sevda?	97
Dorința	100
Şefk	101
Singurătate	104
Yalnızlık	105
Când amintirile... ..	108
Anmaklar açan... ..	109
Atât de fragedă... ..	112
Ölä pek gençecik... ..	113
Pe aceeași ulicioară... ..	116
Hep o sokakçıkta... ..	117
Lacul.....	120

Göl	121
O, rămâi	122
Ah, kal	123
Să fie seara-n asfințit... ..	126
Olsun avşam... ..	127
Și dacă.....	130
Açan.....	131
Criticilor mei	132
Kritiklerimä	133
O, mamă... ..	136
Of, mamu.....	137
Ce suflet trist... ..	138
Ne hasretli can... ..	138
Vasile Alecsandri.....	139
Sfârșit de toamnă	140
Güz sitkisi	141
leri și astăzi	142
Dün hem büün.....	143
Visurile	146
Düşlär.....	147
Cântice de lume.....	150
Dünnäa türküleri	151
Dorul.....	156
Özlemäk.....	157

Ursiții	160
Yavklular	161
Serenada.....	168
Serenada.....	169
Pe un albom.....	170
Bir albomda	170
Octavian Goga.....	171
Sara	172
Avşam	173
Bătrânii	174
İhtârlar	175
Noi	176
Biz	177
Un trandafir se stinge	180
Süüner bir gül	181
Singur.....	182
Yalnız	183
Părăsit.....	184
Brakılmış	185
Tristia.....	186
Kahır	187
De-o să mor	188
Eer ölärsäm.....	189
O lakrimă	192

Bir göz yaşı.....	192
Grigore Vieru.....	193
În limba ta.....	194
Ana dilindä.....	195
Mama în casa noastră	196
Anamız evimizdä.....	197
Cad pe ape.....	200
Düşerlär suya.....	201
Vreau să te văd.....	202
İsteerim seni görmää.....	203
Rugă.....	204
Dua	205
Dor.....	206
Özlem.....	207
De ce ai fi tristă?.....	208
Neçin kahırlıysın?	209
Ce tânăără eşti.....	212
Ne gençsin	212
Dumitru Matcovschi	213
Cu limba noastră	214
Bizim dilimizlän.....	215
Doar femeia.....	218
Salt karı	219
Acolo.....	222

Orada	223
Apără-mă frunza de tei.....	224
Koru beni flambur yapraa	225
Avtorun kitapları	226

CĂDEREA FRUNZELOR
Volum de poezii

Editura "Tehnica-Info"
Chişinău 2015
Tipografia "PIM", Iaşi

VLAD-DEMİR KARAGANÇU

Hava süzer bulutları,
Lüzgâr yaamuru daadêr;
Yola döşeer yaprakları,
Beni ihlam dolaşêr.

Yapraa dizerim sözleri,
Ani canımdan duuêr;
Düzerim genâ şiirleri
Onnara, kim okuyêr.

Adlêênim taa bir kiyadı
Soydaşlara Bucakta,
Ölä kurênim anıtı
Ana duuma tarafita.